

ЧАС ПОМСТИ ВЖЕ БЛИЗЬКО...

ТЕСС ГЕРРИТСЕН ГРИШНА

БЕСТСЕЛЕР THE NEW YORK TIMES

**Тесс Геррітсен
Грішна**

Tess Gerritsen
The Sinner

© Tess Gerritsen, 2003

© DepositPhotos.com / Kesu01, tonyoquias, обкладинка, 2019

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2019

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2019

Для моєї матері, Рубі Том, з любов'ю

Подяки

Я щиро вдячна:

Пітерові Марсу та Брюсові Блейку за можливість проникнути в сутність роботи департаменту поліції Бостона.

Маргарет Грінволд за дозвіл побачити світ судмедекспертизи.

Джині Сентрелло за невгамовний ентузіазм.

Лінді Мерроу, редакторці, про яку письменник може лише мріяти.

Селіні Волкер, моїй дивовижній трудівниці по той бік Атлантики.

Джейн Беркі, Дональдові Клірі та прекрасній команді в агенції Джейн Ротросен.

Меґ Ралі, моїй агентці, захисниці та провідній зорі. Кращих не буває.

І моєму чоловікові Джейкобу, який стільки років лишається моїм найкращим другом.

Пролог

Андхра-Прадеш. Індія

Водій відмовився везти його далі.

Ще милю тому, одразу після закинутого хімічного заводу «Октагон», вимощена дорога поступилася місцем зарослій ґрунтовці. Водій почав скаржитися, що зарості подряпають йому автівку, до того ж колеса могли вгрузнути у твань, якою був укритий шлях після останніх дощів. І що з ними тоді буде? Застрягнуть за 150 кілометрів від Гайдарабада. Говард Редфілд вислухав цей потік протестів, знаючи, що це здебільшого відмовки для приховування справжньої причини, з якої водій не бажав туди їхати. Бо ж мало хто здатен просто визнати, що боїться.

Редфілд не мав вибору – мусив далі йти пішки.

Він нахилився вперед, до водія, й відчув запах його поту, щось на кшталт запаху дичини. У дзеркалі заднього огляду, на якому висіло, постукуючи, намисто, побачив пильний погляд темних очей.

– Ви ж почекаєте на мене? – спитав Редфілд. – Тут, на дорозі.

– Довго?

– Може, з годину. Скільки буде треба.

– Кажу вам, там немає на що дивитися. Там нікого більше немає.

– Просто зачекайте, гаразд? Зачекайте. Як приїдемо до міста, заплачу вдвічі більше.

Редфілд взяв наплічника, вийшов із кондиціонованого автомобіля й одразу потонув у морі вологи. Востаннє він ходив із наплічником, коли блукав Європою злиденним студентом, і тепер, знову надіваючи його на кволі плечі в п'ятдесят один рік, почувався самозванцем. Однак аж ніяк не збирався йти кудись у цій парилці

без пляшки очищеної питної води, репеленту, сонцезахисного крему й ліків від діареї. І без камери: залишити камеру він точно не міг.

Пітніючи в пообідній спеці, він глянув на небо й подумав: «Чудово, сонце вже сідає, а в сутінках з'являються москити. Що ж, малі вилупки, вечерея йде до вас».

Редфілд рушив уперед. Висока трава закривала шлях, він спотикався у вибоїнах, трекінгові черевики до щиколоток угрузали в твань. Було помітно, що транспорт не їздив тут місяцями й мати-природа швидко повертала собі колись утрачену територію. Мандрівник зупинився, важко дихаючи, відмахуючись від комах. Озирнувшись, зрозумів, що автомобіля вже не видно, і йому стало не по собі. Чи можна було довіряти водієві, розраховувати, що він зачекає? Він навіть сюди віз його неохоче, і поки їх кидало в різні боки, бо дорога ставала гіршою й гіршою, водій нервувався дедалі більше. Казав, що тут були погані люди, тут сталися жахливі речі. Вони обидва можуть зникнути, і хто тоді їх шукатиме?

Редфілд пішов далі.

Вологе повітря неначе огортало його. Він чув, як у наплічнику плюскоче вода, і вже відчував спрагу, однак не зупинився, щоби попити. Денне світло втримається ще хіба що з годину, тож треба ворушитися. У траві дзижчали комахи, і йому здавалося, наче у склепінні гілок над головою він чує пташині голоси, однак зовсім не схожі на пташок, яких він чув раніше. У цій країні все здавалося дивним, нереальним; Редфілд плентався вперед, наче у трансі, і піт цівками стікав по його грудях. Ритм його власного дихання прискорювався з кожним кроком. Якщо вірити мапі, треба було пройти всього лиш півтори милі, однак здавалося, що він йде вже цілу вічність, і навіть свіжий шар репеленту не лякав москитів – у вухах голосно дзижчало, і все Редфілдове обличчя перетворилося на сверблячу маску з пухирів.

Він укотре спотикнувся й приземлився на коліна у високу траву. Виплюнув зелень, що набилася в рот, поки переводив дух, припавши до землі. Виснаження й збентеженість були такі сильні, що він

вирішив: час повертатися, сісти на літак до Цинциннаті, підібгавши хвоста. Зрештою боягузтво значно безпечніше. І значно комфортніше.

Редфілд важко зітхнув, сперся рукою об землю, щоб відштовхнутися, й завмер, дивлячись у траву. Поміж зелені щось зблискувало – щось металеве. То був усього лиш дешевий олов'яний ґудзик, але в ту мить він здався йому знаком. Талісманом. Редфілд поклав його в кишеню, підвівся й пішов далі.

За кількасот футів дорога несподівано роздалася у велику просіку, оточену високими деревами. Біля дальнього її краю стояла самотня споруда – приземкувата будівля зі шлакоблоків з іржавим бляшаним дахом. Перестукувалися гілки, трава йшла хвилями під ніжним вітерцем.

«Це саме те місце, – подумав Редфілд. – Усе сталося саме тут».

Раптом власне дихання здалося йому надто гучним. Серце калатало, він зняв наплічника, розстебнув його й дістав камеру. «Задokumentуй усе, – подумав він. – “Октагон” спробує виставити тебе брехуном. Вони зроблять усе можливе, щоб дискредитувати тебе, тож мусиш бути готовий захищатися. Мусиш довести, що кажеш правду».

Він вийшов на галявину, до купи почорнілого гілля. Копнув його ногою, здійнявши хвилю вугільного смороду, й відступив. Спина похолола.

То були рештки похоронного багаття.

Спітнілими руками Редфілд зняв накривку об'єктива й почав знімати. Робив знімок за знімком, притискаючись оком до видошукача. Рештки спаленої хатини. Дитяча сандалька у траві. Шматок яскравої тканини, відірваний від сарі. Хоч куди б він дивився, всюди бачив смерть.

Він розвернувся праворуч – перед видошукачем промайнув gobelen зелені – і саме збирався зробити ще одне фото, але палець завмер на кнопці.

На межі кадру шаснула якась фігура.

Редфілд опустив камеру й випростався, вдивляючись у дерева. Тепер нічого не було видно, лише похитування гілок.

Ось – невже це справді рух десь на периферії зору? Він мигцем побачив щось темне поміж дерев. Мавпа?

Треба було знімати далі. Денне світло швидко згасало.

Він поминув кам'яний колодязь, наближаючись до будівлі з бляшаним дахом, зиркаючи праворуч і ліворуч. Штани шурхотіли у траві. Здавалося, наче дерева мають очі та спостерігають за ним. Біля споруди Редфілд побачив обпалені стіни. Перед дверима лежала купа попелу й почорнілих гілок. Ще одне похоронне багаття.

Він обійшов його, зазирнув у двері.

Спершу йому мало що вдалося розгледіти в тій тьмяній кімнаті. Там було ще темніше, ніж надворі – самі відтінки сірого й чорного. Він зупинився на мить, щоб очі звикли. Спантичено відзначив блиск води в керамічному глеку. Запах спецій. Хіба ж це можливо?

За спиною в нього хруснула гілочка.

Редфілд різко розвернувся.

На галявині стояла самотня постать. Дерев навіколо них завмерли, навіть птахи замовкли. Постать рушила до нього, дивно посмикуючись, і спинилася на відстані кількох футів.

Камера випала в Редфілда з рук. Він позадкував, охоплений жахом.

То була жінка. І вона не мала обличчя.

1

Її називали Королевою Покійників.

Хоча ніхто й ніколи не казав цього докторці Морі Айлс напяму, вона інколи чула це прізвисько, вимовлене пошепки в неї за спиною в мандрівці похмурим трикутником між судом, місцем смерті та моргом. Бувало, що й розрізняла у сказаному похмурий сарказм: «Ха-ха, от і вона, наша готична богиня, вийшла набрати собі свіженьких підданих». Іноді в шепотінні вчувалося тремоло тривоги, немов у перегукуванні занепокоєних благочестивих вірян, поміж яких проходить нечестивий чужинець. Тривога тих, хто не може зрозуміти, чому вона обрала для себе шлях по слідах смерті. Вони питають себе: невже їй це подобається? Невже доторк до захололої плоті, сморід розкладання приваблюють її настільки, що вона ладна відвернутися від живих? Вони вважають, що це не може бути нормальним, кидають на неї неспокійні погляди, завважуючи дрібні подробиці, що лише підкріплюють їх на думці про те, що вона дивна птаха. Шкіра кольору слонової кістки, чорне волосся, підстрижене графічно, мов у Клеопатри. Червона пляма помади. Ну хто ще має нафарбовані губи на місці злочину? Переважно їх бентежить її спокій, цей холодний королівський погляд, яким вона дивиться на жахи, які самі вони заледве здатні перетравити. На відміну від них, вона не відводить очей. Навпаки, схиляється вперед, роздивляється, торкається. Нюхає.

А пізніше, під яскравим світлом лабораторії для розтинів, ріже.

Мора і зараз різала, розтинала скальпелем холодну шкіру, підшкірний жир, що виблискував масляно й жовтувато. «Цей чоловік любив гамбургери й картоплю фрі», – думала вона, розрізаючи ребра спеціальними ножицями й піднімаючи трикутний щит грудної кістки так, як хтось інший відчиняє дверцята шафи, щоб відкрити приховані за нею скарби.

Серце лежало в губчастій колисці легень. П'ятдесят дев'ять років воно качало кров тілом містера Семюела Найта, росло разом з ним, старішало разом з ним, трансформувалося з сухих юнацьких м'язів у цю жирну плоть. Усі насоси зрештою підводять – так сталося і з містером Найтом, коли він сидів у готельному номері в Бостоні з увімкненим телевізором, а на столику поряд з ним стояла склянка віскі з мінібару.

Мора не питала себе, якими могли бути його останні думки, чи було йому боляче чи страшно. Хоча вона дослідила найпотаємніші його куточки, розітнула його шкіру й тримала в руках його серце, містер Семюел Найт лишався для неї мовчазним і невибагливим чужинцем, хоч і залюбки пропонував розкрити свої таємниці. Мертві мають терпіння. Вони не скаржаться, не погрожують, не підлабузнюються.

Мертві не роблять тобі боляче – це властиво тільки живим.

Докторка Айлс працювала спокійно й ефективно: розітнула органи грудної порожнини, виклала вивільнене серце на дошку. За вікном кружляв перший грудневий сніг, білі пластівці шурхали об скло, вкривали провулки. Однак тут, у лабораторії, було чутно лише, як біжить вода й сичить вентилятор. Йошима, її помічник, пересувався моторошно тихо, передбачав її прохання, наче матеріалізувався там, де був їй потрібен. Вони працювали разом лише півтора року, але вже діяли як єдиний організм, пов'язаний телепатією двох розсудливих логіків. Не потрібно було просити його переставити лампу: це вже було зроблено – світло лилося на вологе серце, ножиці чекали на дотик її рук.

Темна, поцяткована стінка правого шлуночка та білий апікальний шрам розповіли їй сумну історію цього серця. Застарілий інфаркт міокарда кількомісячної, а то й кількарічної давнини знищив частину лівої стінки шлуночка. А тоді, десь протягом минулої доби, стався новий інфаркт. Тромб перекрив праву коронарну артерію, зупинив плин крові до м'язів правого шлуночка.

Мора взяла зразок тканини для гістології, вже знаючи, що побачить під мікроскопом. Коагуляцію й некроз. Вторгнення білих клітин, що рухаються, мов оборонна армія. Можливо, містер Семюел Найт думав, що неприємне відчуття в грудях – то просто розлад травлення. Завеликий був обід, не варто було їсти стільки цибулі. Може, «Пепто-бісмол» зарадить. А можливо, були й зловісніші знаки, на які він вирішив не зважати: відчуття тягара на грудях, задишка. Авжеж йому не спало на думку, що це може бути серцевий напад.

Що наступного дня він помре від аритмії.

Тепер його серце лежить на дошці – відкрите, розтяте. Мора подивилася на позбавлений органів торс чоловіка. «Ось і кінець вашого відрядження до Бостона, – подумала вона. – Ніяких несподіванок. Усе природно, окрім вашого ставлення до власного тіла, містере Найт».

Задзиччав інтерком.

– Докторко Айлс?

То була Луїз, її секретарка.

– Так?

– Вас детектив Ріццолі, на другій лінії. Будете говорити?

– Зараз.

Мора стягла рукавички, підійшла до телефона на стіні. Йошіма, який промивав інструменти в раковині, вимкнув воду, розвернувся до неї, пильно дивлячись мовчазними, тигрячими очима, вже знаючи, про що говорить дзвінок від Ріццолі.

Коли Мора нарешті повісила слухавку, побачила в його погляді запитання.

– Щось рано сьогодні починають, – сказала вона. Тоді зняла халат і вийшла з моргу, щоб поповнити своє королівство ще одним підданим.

Ранковий снігопад обернувся на зрадливу суміш снігу й сльоти, машин для прибирання не було видно. Мора обережно їхала вздовж Джамайка Рівервей, покришки шурхотіли в глибокій шуві, двірники шкребли вкрите памороззю скло. Це була перша в сезоні хурделиця,

і водії ще звикали до таких умов. Кілька автівок уже злетіло з дороги: вона проминула патрульне авто, що мигтіло вогнями, і патрульний разом з водієм тягача дивились на автомобіль, що перекинувся на узбіччя.

Її «Лексус» трохи повело, бампер крутнуло до зустрічної смуги. Панікуючи, вона вдарила по гальмах, відчула, як спрацьовує автоматичний блок занесення, й повернулася на свою смугу. «До біса це все, – подумала, відчуваючи, як калатає серце. – Повертаюся до Каліфорнії». Скинула швидкість і тепер майже повзла, байдужа до сигналів за спиною чи до того, скільки автівок цим затримувала. «Уперед, обганяйте, ідіоти. Я багато таких водіїв бачила в себе на столі».

Дорога привела її до Джамайка-Плейн, району на заході Бостона, повного статечних старих маєтків і широких газонів, мирних парків і променадів над річкою. Влітку це місце було чудовим тінистим прихистком від гамору та спеки міста, але сьогодні, коли вітер проносився порожніми галявинами під похмурими небесами, воно здавалося занехаяним.

Будинок, який шукала Мора, здавався найнепривітнішим з усіх, ховався за високою камінною стіною, оповитою задушливою плутаниною плюща. «Барикада, щоб відгородитися від світу», – подумала вона. З вулиці було видно лише готичні піки шиферного даху і слухове віконце на висоті, яке темним оком дивилося на неї. Патрульне авто біля воріт підтвердило, що адреса правильна. Інших автомобілів поки було мало – група ударних військ до прибуття більшої армії криміналістів.

Вона припаркувалася на протилежному боці вулиці й опанувала себе, готуючись до першого пориву вітру. Щойно вийшла з автомобіля, підошва чобота поїхала на слизькому, і Мора заледве втрималася, вчепившись у дверцята авто. Знову випроставшись, відчула, як по литках тече крижана вода з краю пальта, що вмочилося в шугу. Кілька хвилин вона стояла, не рушаючи з місця, здивована тим, як швидко все сталося, і слюта обпікала її обличчя.

Вона подивилася на той бік вулиці, на патрульного, який сидів у автомобілі, спостерігав за нею і точно бачив, як вона послизнулася. Відчувши укол гордості, вона схопила свою валізку, що лежала на передньому сидінні, грюкнула дверцятами й рушила через укриту ожеледицею дорогу, намагаючись триматися з якомога більшою гідністю.

– Усе гаразд, док? – гукнув у вікно патрульний із турботою, якої їй зовсім не хотілося.

– Усе добре.

– Ви б обережніше зі своїми чобітьми. У дворі ще слизькіше.

– Де детектив Ріццолі?

– Вони всі в каплиці.

– І де це?

– Не пропустите – двері з великим хрестом.

Мора підійшла до воріт, але вони були зачинені. На стіні висів металевий дзвін, вона потягла за мотузку – середньовічний звук поволі розчинився в м'якому шурхоті мокрого снігу. На бронзовій табличці під дзвоном був напис, частково прихований гілкою пожовклого плюща:

Абатство Грейстоунз

Сестринство Богородиці Божественного Світла

«Хоч жниво велике, та робітників мало; тож благайте Господаря жнива, щоб робітників вислав на жниво Своє».

З іншого боку воріт раптово з'явилася вбрана в чорне жінка – так тихо, що Мора злякалася, побачивши, що крізь ґрати на неї дивиться обличчя. Воно було старе, зморшкувате, немовби провалювалось у себе, однак очі були живі та яскраві, як у пташки. Черниця мовчала, запитували самі лише очі.

– Я докторка Айлс із лабораторії судово-медичної експертизи, – сказала Мора. – Мене викликала поліція.

Ворота з вищанням відчинилися.

Мора увійшла у двір.

– Я шукаю детектива Ріццолі. Здається, вона в каплиці.

Черниця вказала на протилежний бік двору. Тоді розвернулася й повільно почовгала до найближчих дверей, залишивши Мору саму.

Сніжинки кружляли й танцювали поміж голками мокрого снігу, наче білі метелики навколо своїх важконогих родичів. Дорога до каплиці вела прямо через двір, але каміння під ногами вкривав лід, а Морині чоботи вже показали свою неспроможність упоратися з такою поверхнею. Тож натомість вона пірнула у вузьку накриту галерею, що оперізувала двір по периметру. Це був прихисток від сльоти, який, однак, не захищав від вітру, що пронизував її пальто наскрізь. Жінка була шокована цим холодом, що знову нагадав їй, яким жорстоким може бути грудень у Бостоні. Майже все життя вона провела в Сан-Франциско, де сніг був нечастою радістю, а не тортурами, як от ці жалкі голки, що кололи їй обличчя, залітаючи під дах. Мора перейшла ближче до стіни й тісніше вкуталася в пальто, проминаючи темні вікна. За воротами ледве чути шуміли автомобілі на Джамайка Рівервей. Але тут, у цих стінах, жила лише тиша. Місце здавалося безлюдним, за винятком літньої черниці, яка її впустила.

Саме тому таким шоком було побачити три обличчя, що дивилися на неї з-за одного з вікон. Черниці стояли за склом мовчазною живою картиною, немов привиди в темних одіяннях, і спостерігали, як чужинка заходить дедалі глибше в їхнє святилище. Три погляди в унісон проводжали її.

Вхід до каплиці був перекритий жовтою поліцейською стрічкою, яка провисла, обліплена кіркою мокрого снігу. Мора підняла стрічку, пройшла під нею й відчинила двері.

Спалах камери засліпив її, вона завмерла, поки двері з тихим сичанням зачинялися в неї за спиною. Коли нарешті зморгнула яскраве полум'я з сітківки й перед очима проясніло, Мора побачила ряди дерев'яних лав, побілені стіни й величезне розп'яття над вівтарем. Зала була холодна, сувора, а вітражі вікон робили її ще похмурішою, бо пропускали дуже мало світла.

– Зачекайте там і дивіться під ноги, – озвався фотограф.

Мора опустила очі до кам'яної підлоги й побачила кров. І сліди – хаотичний візерунок слідів із медичним сміттям: ковпачки від шприців, розірвані упаковки, які лишила по собі бригада швидкої допомоги. Але тіла не було.

Вона обвела поглядом ширше коло: шматок затоптаної білої тканини в проході, червоні бризки на лавах. У цьому холоді вона навіть бачила своє власне дихання, і їй здавалося, що температура падає ще нижче, доки вона читала криваві сліди, вивчала плями, що рухалися між рядами лав, й усвідомлювала, що тут сталося.

Фотограф знову взявся знімати, кожен спалах бив Морі по очах.

– Привіт, док! – Попереду здійнялася грива темного волосся: детектив Джейн Ріццолі підвелася на ноги й помахала їй. – Жертва тут.

– А що за кров тут, біля дверей?

– То від іншої жертви, сестри Урсули. Хлопці зі швидкої повезли її до лікарні Святого Франциска. У центральному проході ще більше крові та сліди, які ми хочемо зберегти, тож краще обійдіть зліва, попід стіною.

Мора спинилася, щоби вдягнути паперові бахіли, тоді рушила по периметру кімнати, притискаючись до стіни. Лише залишивши позаду перший ряд лав, вона побачила тіло черниці. Жінка лежала горілиць, чорне вбрання здавалося чорною плямою у великій червоній калюжі. Її руки вже обгорнули пакетами, щоби зберегти докази.

Вік жертви заскочив Мору зненацька. Та черниця, яка впустила її, ті, кого вона бачила у вікні, – всі вони були літніми. А ця жінка була значно молодша. Її обличчя було тендітне, у світлих блакитних очах застиг моторошний спокій. Голова була непокрита, біляве волосся було заледве дюйм завдовжки. Кожен страшний удар лишив свій слід на голові, формуючи викривлену корону.

– Її звати Камілла Маджіннес. Сестра Камілла. Родом із Г'янніспорта, – прохолодно й діловито мовила Ріццолі. – Стала

першою тутешньою послушницею за п'ятнадцять років. Планувала постригтися в черниці у травні.

Детектив помовчала, тоді додала:

– Їй було всього лиш двадцять. – Злість нарешті пробила фасад спокою.

– Така молода.

– Так. Схоже, він добряче її відмолотив.

Мора вдягнула рукавички й присіла, роздивляючись тіло. Знаряддя вбивства лишило на скальпі рвані рани, з розірваної шкіри стирчали шматки кістки, просочувалася сіра речовина мозку. Хоча обличчя залишилося майже неушкодженим, набуло темно-пурпурового кольору.

– Вона померла, лежачи долілиць. Хто її перевернув?

– Сестри, які знайшли тіло, – відповіла Ріццолі. – Намагалися намацати пульс.

– Коли жертв знайшли?

– Зранку приблизно о восьмій. – Детектив глянула на годинника. – Майже дві години тому.

– Ви знаєте, що сталося? Що розповіли сестри?

– З них важко щось витягнути. Лишилося всього чотирнадцять черниць, і всі вони зараз шоковані. Думают, що в безпеці тут, під Божим захистом, а тоді до них вдирається якийсь божевільний.

– Є ознаки вторгнення?

– Ні, але увійти до абатства неважко. Усі стіни поросли плющем, можна спокійно перебратися. До того ж є задні ворота, що виходять у поля, де в черниць городина. Злочинець міг увійти і звідти.

– Сліди?

– Є кілька. Але надворі їх уже мав засипати сніг.

– Тож ми не знаємо, чи справді він вдерся сюди. Його цілком могли впустити через головні ворота.

– Це орден самітниць, док. Нікого не впускають у ці ворота, окрім парафіяльного священика, який приходить служити месу й вислуховувати сповіді. Є ще жінка, яка працює в будинку священика.

Їй дозволяють приходити з дочкою, коли дитину немає на кого лишити. Це все. Більше ніхто не зайде без дозволу абатиси, і сестри нікуди не виходять, хіба що до лікаря і в разі термінових родинних потреб.

– З ким ви вже встигли поговорити?

– З абатисою, матінкою Мері Климент. І з двома черницями, які знайшли жертв.

– Що вони розповіли?

Ріццолі похитала головою.

– Нічого не чули, нічого не бачили. Навряд чи інші теж матимуть що сказати.

– Чому це?

– Ви бачили, які вони старі?

– Це не значить, що вони всі не при розумі.

– Одна з них не при собі після інсульту, ще у двох – хвороба Альцгеймера. Більшість ночують у кімнатах, що виходять на інший від двору бік, тож вони й не могли нічого помітити.

Спочатку Мора просто схилилася над тілом Камілли, не торкаючись його, віддаючи загиблій останню мить гідності. «Тепер ніщо не завдасть тобі болю», – подумала вона. Тоді почала обмацувати скальп і відчула, як зсуваються під шкірою уламки кістки.

– Численні удари. Усі по тім'ю й потилиці...

– А синці на обличчі? Це просто синюшність?

– Так, до того ж застигла.

– Отже, били ззаду і згори.

– Нападник вочевидь був вищий за неї.

– Або ж вона стояла навколішки, а він – над нею.

Мора завмерла, торкаючись холодної плоті, уявляючи цю юну черницю, що стояла на колінах перед нападником, а на її схилену голову сипалися удари – ця картина краяла серце.

– Що за вилупок дубасить черниць? – мовила Ріццолі. – Що, чорт забирай, коїться з цим світом?

Мора поморщилася від цих слів. Хоча вона й не могла пригадати, коли востаннє була в церкві, а вірити взагалі перестала багато років тому, така лайка у святому місці її бентежила. Ось вона, сила дитячих переконань. Хоча тепер святі та їхні дива були для неї не більше ніж казками, вона ніколи не наважилася б лаятися перед розп'яттям.

Та Ріццолі була надто розлючена, щоб стежити за словами навіть у святому місці. Її волосся було більш скуйовджене, ніж зазвичай, дика чорна грива блищала від розталого мокрого снігу. Кістки різко й гостро виділялися під блідою шкірою, очі жаринками світилися від люті в напівмороці каплиці. Праведний гнів завжди був для Джейн Ріццолі пальним, сутністю того, що штовхало її на полювання за чудовиськами. Однак сьогодні здавалося, що він охоплює її, мов лихоманка, і її обличчя схудло, наче її зсередини їв вогонь.

Мора не хотіла жити це полум'я. Вона говорила рівним голосом, ставила ділові запитання – науковиця, яка має справу з фактами, а не з емоціями.

Вона взяла руку сестри Камілли, випробувала ліктьовий суглоб.

– М'який, трупного заціпеніння немає.

– То минуло менше п'яти-шести годин?

– Тут ще й холодно.

Ріццолі пирхнула, видихаючи хмаринку пари.

– Та невже.

– Гадаю, трохи вище нуля. За таких умов трупне заціпеніння може настати пізніше.

– Наскільки?

– Неможливо визначити.

– А що з її обличчям? З тими синцями?

– Трупні плями можуть з'явитися за півгодини. Це не допоможе нам дізнатися часу смерті.

Мора розкрила валізу, дістала хімічний термометр для вимірювання навколишньої температури. Оглянула багат шаровий одяг жертви й вирішила не вимірювати ректальну температуру, доки тіло не перевезуть до моргу. Світла в приміщенні було мало – не те

місце, де вона могла б достовірно виключити сексуальне насильство, перш ніж устромляти термометр. Відсуваючи одяг, також можна пошкодити докази. Тож натомість вона взяла шприц для проби склоподібного тіла на посмертний рівень калію. Це допоможе встановити час смерті.

– Розкажіть про другу жертву, – мовила Мора, встромляючи голку в ліве око загиблої й поволі набираючи склоподібну рідину.

Ріццолі з огидою застогнала й відвернулася.

– Біля дверей знайшли сестру Урсулу Роуленд, їй шістдесят вісім років. Міцна виявилася стара, кажуть, ворушила руками, коли її заносили до швидкої. Ми з Фростом приїхали саме тоді, як вони вже їхали.

– Вона сильно постраждала?

– Я її не бачила. Останнє, що ми чули з лікарні Святого Франциска, – те, що вона на операції. Численні тріщини черепа, крововилив у мозок.

– Як і в цієї жертви.

– Так. Як і в Камілли. – У голосі Ріццолі знову задзвенів гнів.

Мора підвелася, затремтіла. Її брюки змокли від краю пальта, здавалося, наче литки скуті кригою. Телефонем їй сказали, що місце злочину – всередині будинку, тож вона не взяла з авто ані шарфа, ані вовняних рукавиць. Та це приміщення без обігріву було не набагато теплішим за вкритий ожеледицею двір. Вона сунула руки в кишені, дивуючись, як Ріццолі, яка теж не мала ані теплих рукавиць, ані шалика, стільки витримала в цій крижаній каплиці. Здавалося, що детектив носить джерело тепла з собою, в лихоманці своєї люті, і хоча губи в неї вже посиніли, вона, схоже, не поспішала до теплішого місця.

– Чому тут так холодно? – запитала Мора. – Не уявляю, як тут можна проводити служби.

– Їх тут і не проводять. Цю частину будівлі взимку ніколи не використовують: опалення надто дороге. Та й черниць тут живе так

мало. Для меси вони послуговуються маленькою капличкою в домі священика.

Мора згадала трьох черниць у вікні – всі вони були літні. Ці сестри – вогні, що згасають, зникають один за одним.

– Якщо каплиця не використовується, – мовила вона, – то що жертви тут робили?

Ріццолі зітхнула, видихаючи пару, мов дракон.

– Ніхто не знає. Абатиса сказала, що востаннє бачила Урсулу й Камілли під час вечірньої молитви, приблизно о дев'ятій. Коли зранку вони не з'явилися – сестри пішли їх шукати. Навіть і не думали, що знайдуть тут.

– Стільки ударів у голову. Скидається на щиру лють.

– Але ж гляньте на обличчя, – завважила Ріццолі, показуючи на Камілли. – Обличчя він не зачепив, наче пожалів. Це вже щось менш особисте. Наче він цілив не в неї, а в те, чим вона є. Що вона уособлює.

– Владу? – припустила Мора. – Силу?

– Цікаво. Я б радше сказала, щось на зразок віри, надії та милосердя.

– Що ж, я вчилася в католицькій школі.

– Ви? – пирхнула Ріццолі. – Ніколи б не подумала.

Мора глибоко вдихнула холодне повітря й подивилася на розп'яття, пригадуючи роки, проведені в Академії святих немовлят-мучеників і всі ті тортури, які вигадувала сестра Магдалена, викладачка історії. Тортури були емоційні, не фізичні, і жінка, що їх завдавала, швидко визначала, хто з дівчат, на її думку, був непристойно впевнений у собі. У чотирнадцять років найкращими друзями Мори були не люди, а книжки, вона легко розбиралася з домашніми завданнями й цим пишалася. Саме це й накликло на неї гнів сестри Магдалени. Заради Мориного ж добра цю нечестиву гордість власним інтелектом слід було перетворити на покірність, і сестра Магдалена завзято взялася за це завдання. Вона висміювала Мору в класі, писала принизливі коментарі на полях її бездоганних

робіт і голосно зітхала щоразу, як дівчина піднімала руку, щоби щось запитати. Зрештою Мора підкорилася й замовкла.

– Вони мене залякували, – сказала вона. – Черниці.

– Не думала, що щось може вас злякати, док.

– Я багато чого боюся.

Ріццолі засміялася.

– Тільки не мерців, так?

– У світі є речі, значно страшніші за мерців.

Вони залишили тіло Камілли на ложі з холодного каміння й рушили по периметру зали назад, до залитого кров'ю місця, на якому знайшли ще живу Урсулу. Фотограф закінчив свою роботу й пішов, у каплиці лишилися тільки Мора та Ріццолі – дві самотні жінки, голоси яких відлунювали поміж аскетичних стін. Мора завжди вважала церкви універсальними святилищами, де може знайти втіху навіть той, хто не вірує. Але вона не бачила втіхи в цьому похмурому місці, яким, зневаживши святі символи, пройшлася смерть.

– Сестру Урсулу знайшли тут, – мовила Ріццолі. – Вона лежала головою до вітара, ногами до дверей.

Наче розпростерлася перед розп'яттям.

– Цей тип – просто бісова тварюка, – сказала детектив. Злі слова шматочками льоду злітали з її вуст. – Ось із чим ми маємо справу. Чи псих, чи якийсь обдовбаний мерзотник шукав поживи.

– Ми не знаємо, чи це був чоловік.

Ріццолі махнула рукою до тіла сестри Камілли.

– Думаєте, це могла зробити жінка?

– Жінка може вимахувати молотком. Розтрощити череп.

– Ми знайшли слід. Тут, серед проходу. Як на мене – чоловічий, дванадцятий розмір.

– Хтось із парамедиків?

– Ні, їхні відбитки видно тут, біля дверей. Той, що в проході, – інший. Це його слід.

Подув вітер, загрюкав вікнами, двері зарипіли, наче їх смикали невидимі руки, прагнучи увійти. Губи Ріццолі посиніли, обличчя

стало бліде, мов у мерця, але вона не показувала жодного бажання знайти тепліше приміщення. Надто вперта, щоб здатися першою. Визнати, що вона дійшла до краю своїх можливостей.

Мора опустила очі до кам'яної підлоги, на якій лежала сестра Урсула, і не змогла заперечити те, що підказував Ріццолі інстинкт, – що цей напад був актом безумства. Вона бачила божевілля тут, у цих кривавих плямах. В ударах по черепу сестри Камілли. Або божевілля, або щире зло.

Здалося, що спиною пробіг холодний вітер. Вона випросталася, тремтячи, й зупинила погляд на розп'ятті.

– Страшенно холодно, – сказала Мора. – Тут можна десь зігрітися? Випити кави?

– Ви тут закінчили?

– Я бачила все, що треба. Решту нам покаже розтин.

2

Вони вийшли з каплиці, переступили жовту стрічку, яка на той час уже впала з дверей і лежала, вкриваючись кригою. Вітер тріпотів їхніми пальтами, шмагав по обличчях, поки вони йшли до галереї, примружившись від хвиль снігу. Увійшовши в похмурий передпокій, Мора завважила легкий, мов шепіт, дотик тепла до заціпенілого обличчя. Пахло яйцями, старою фарбою й цвіллю старої системи обігріву, що ганяла пил.

Дзенькіт посуду повів їх тьмяним коридором до кімнати, залитої флуоресцентним світлом, яке здавалося надто сучасним для цього місця. Різке й безжальне, воно освітлювало зморшкуваті обличчя черниць, які сиділи за старим столом. Тринадцятеро – нещасливе число. Всю увагу вони зосередили на квадратах яскравої квітчастої тканини, шовкових стрічках і тацях з висушеною лавандою та пелюстками троянд. «Час рукоділля», – подумала Мора, дивлячись, як покручені артритом руки згрібають трави й зав'язують стрічками мішечки. Одна з черниць скоцюрилася в інвалідному візку. Її скрутило набік, ліва рука пазурем лежала на підлікотнику, обличчя провисало, наче маска, що наполовину розтанула. Жорстокі наслідки інсульту. Утім, це вона першою помітила двох непроханих гостей і кволо застогнала. Інші сестри підвели голови, розвернулися до Мори та Ріццолі.

Коли Мора вдивлялась у ці обличчя, їй стало моторошно від тієї слабкості, яку вона в них побачила. Це були не ті суворі, владні образи, які вона пам'ятала з дитинства. Вони дивилися спантеличено, шукали в ній відповідей щодо цієї трагедії. Їй було ніяково від цього нового статусу – так ніяковіє дитина, коли, виростаючи, вперше усвідомлює, що помінялася ролями з батьками.

Ріццолі запитала:

– Хтось може підказати, де детектив Фрост?

Відповіла змучена на вигляд жінка, яка щойно вийшла з сусідньої кухні з тацею чистих чашок і блюдечок. Вона була вбрана у вицвілий синій светр із масними плямами, крізь бульбашки та воду на лівій руці сяяв крихітний діамант. Мора подумала, що це не черниця – радше її найняли доглядати за цим як ніколи німічним товариством.

– Він досі розмовляє з абатисою, – сказала жінка. Вона кивнула на двері, на зморщене, насуплене чоло впало пасмо темно-русявого волосся. – Її кабінет далі по коридору.

Ріццолі кивнула.

– Я знаю дорогу.

Жінки вийшли з різко освітленої кімнати, пішли коридором. Мора відчула протяг, шепіт холодного повітря – наче повз неї пройшов привид. Вона не вірила в життя після смерті, але, йдучи слідами тих, хто нещодавно помер, іноді питала себе, чи не залишив їхній кінець свого відбитку, слабкого сплеску енергії, який могли відчуті ті, хто йдуть за ними.

Детектив постукала у двері абатиси, тремтливий голос відповів:

– Заходьте.

Увійшовши в кімнату, Мора відчула подібний до витончених парфумів аромат кави. Побачила темні дерев'яні панелі та просте розп'яття на стіні над дубовим столом. За столом сиділа згорблена стара черниця. Окуляри перетворювали її очі на величезні блакитні озера. Вона здавалася такою ж старою, як її німічні сестри, які сиділи за столом, і окуляри були такі важкі, наче тягнули її донизу, обличчям у стіл. Та очі, що дивилися крізь ті товсті скельця, були живі й світилися розумом.

Баррі Фрост, напарник Ріццолі, поставив чашку на стіл і ввічливо підвівся. Фрост був схожий на абстрактного молодшого брата: єдиний коп у відділі розслідування вбивств, який міг повестися в кімнаті для допитів так, що підозрювані вірили, що він – їхній найкращий друг. А також єдиний коп у відділі, який був не проти працювати в парі з вибуховою Ріццолі, яка навіть зараз похмуро зиркала на його каву, безсумнівно, відзначивши для себе, що, поки

вона тремтіла від холоду в каплиці, її напарник затишно розсівся у цій теплій кімнаті.

– Матінко насправді, – мовив Фрост, – це докторка Айлс із лабораторії судово-медичної експертизи. Док, це матінка Мері Климент.

Мора потиснула абатисі руку. Вона була скрючена, шкіра натягнута на кістках, мов сухий папір. Мора помітила, що з-під чорного рукава визирає бежевий край. То он як черниці витримували життя в цій холодній будівлі: під вовняним убранням у абатиси ховалася довга тепла білизна.

Крізь товсті скельця окулярів на Мору дивилися спотворені блакитні очі.

– Лабораторія судово-медичної експертизи? Це значить, що ви лікарка?

– Так. Патологоанатом.

– Вивчаєте причини смерті?

– Саме так.

Абатиса замовкла, немовби збиралася з мужністю для наступного запитання.

– Ви вже були в каплиці? Бачили...

Мора кивнула. Вона хотіла обірвати запитання, що мало йти слідом, але була неспроможна на грубощі стосовно черниці. Навіть у віці сорока років чорні рясини змушували її нервуватися.

– Чи вона... – Її голос згас до шепоту. – Чи сестра Камілла сильно страждала?

– Боюся, відповіді на це ми поки не маємо. Це буде відомо лише після... огляду.

Мора мала на увазі – після розтину, але це слово здавалося надто холодним, надто клінічним для слуху матінки Мері Климент. Та й вона не хотіла відкривати жахливу правду – те, що насправді чудово уявляла, що сталося з Каміллою. Хтось напав на молоду жінку в каплиці. Хтось переслідував її, коли вона нажахано бігла до вітара, зірвав з неї білий серпанок послушниць. Коли удари трошили її

череп, коли її кров бризкала на лави, вона все одно рухалася вперед, аж поки не впала на коліна до його ніг, переможена. Навіть тоді нападник не зупинився. Навіть тоді продовжував бити її по голові, наче розбивав яйце.

Уникаючи допитливих очей настоятельки, Мора кинула короткий погляд на дерев'яне розп'яття на стіні за столом, але зустріч із цим владним символом не була простіша.

Утрутилася Ріццолі:

– Ми ще не бачили їхніх кімнат.

Як завжди, йшлося їй всього-на-всього про справи, всього-на-всього про те, що слід робити далі.

Матінка Мері Климент кліпнула, проганяючи сльози.

– Так. Я саме збиралася провести детектива Фроста нагору, до їхніх келій.

Ріццолі кивнула.

– Як будете готові.

Абатиса провела їх угору сходами, освітленими лише тьмяним світлом, що падало крізь вітражні вікна. У ясний день сонце розмалювало б стіни яскравими кольорами, але цього похмурого ранку на них були тільки плями різних відтінків сірого.

– Горішні келії здебільшого стоять порожні. З роками довелося переселити сестер по одній вниз, – мовила настоятелька. Вона піднімалася повільно, хапаючись за поруччя й наче підтягуючись угору, крок за кроком. Мора майже чекала, коли ж вона покотиться донизу, і трималася позаду неї, напружуючись щоразу, як абатиса тремтіла й завмирала. – Сестру Джасінту нині сильно турбує коліно, тож вона теж перебралася на перший поверх. А тепер ще й сестрі Хелен стало важко дихати. Нас лишилося так мало...

– Вам доводиться утримувати велику будівлю, – завважила Мора.

– І стару. – Абатиса зупинилася перевести дух і додала з сумним смішком: – Вона стара, як і ми. І так дорого нам обходиться. Ми думали, що доведеться її продати, але Господь знайшов спосіб зберегти її.

– Як?

– Минулого року з'явився спонсор, почали потроху робити ремонт. На даху вже лежить нова черепиця, а тепер ще й горище утеплене. Далі плануємо замінити систему опалення. – Черниця глянула на Мору. – Вірите чи ні, але зараз тут доволі затишно, якщо порівняти з минулим роком.

Абатиса глибоко зітхнула і знову взялася долати сходи, раз по раз брязкаючи вервицею.

– Нас тут було сорок п'ятеро. Коли я вперше приїхала до Грейстоунз, усі келії були зайняті, обидва крила. Але тепер ми товариство літніх.

– Коли ви приїхали сюди, матінко настоятелько? – запитала Мора.

– Я стала послушницею у вісімнадцять років. Був один юнак, який хотів зі мною одружитися. Боюся, я поранила його гордість, коли обрала Бога замість нього. – Вона зупинилася й озирнулася. Мора вперше помітила гульку слухового апарата під її апостольником. – Вам, певно, важко це уявити, докторко Айлс. Те, що я колись була така молода.

Так, Морі було важко, навіть неможливо уявити матінку Мері Климент інакшою за цю немічну стару жінку. Точно не жаданою дівчиною, за якою упадали чоловіки.

Вони піднялися нагору, перед ними простягався довгий коридор. Завдяки тому, що низька темна стеля утримувала тепло, тут було тепліше – майже затишно. Голі балки були чи не столітніми.

Абатиса підійшла до других дверей і завагалася, торкнувшись ручки. Нарешті вона повернула її, і двері прочинилися, сіре світло з кімнати залило обличчя черниці.

– Це кімната сестри Урсули, – м'яко мовила вона.

Там заледве вистачило б місця на всіх присутніх. Фрост і Ріццолі увійшли, але Мора лишилася біля дверей, обвела поглядом полиці з книжками, горщики, в яких буяли африканські фіалки. Вікно з вертикальними перетинками й низька стеля з балками надавали

кімнаті середньовічного вигляду. Охайна студентська мансарда: просте ліжко й шафа, письмовий стіл і стілець.

– Ліжко заправлене, – завважила Ріццолі, дивлячись на акуратно заправлені простирадла.

– Це ми зранку й побачили, – відповіла матінка Мері Климент.

– Вона вчора не лягала спати?

– Радше встала рано. Має таку звичку.

– Наскільки рано?

– Сестра часто прокидається за кілька годин до утрені.

– До утрені? – перепитав Фрост.

– Це наші ранкові молитви, починаються о сьомій. Минулого літа вона завжди зранку вже була в саду: любить працювати на землі.

– А взимку? – спитала Ріццолі. – Для чого їй так рано вставати?

– У кожному пору року є робота для тих, хто досі спроможний працювати. Так багато сестер стали зовсім безпорадні. Цього року довелося найняти місіс Отіс – вона допомагає нам готувати. Та й навіть з її допомогою ми заледве здатні впоратися з усім.

Ріццолі відчинила шафу. У ній висів суворий гардероб у чорних і коричневих тонах. Ані натяку на яскравий колір чи оздобу – то було вбрання жінки, для якої Божа робота була найважливішою і яка обирала одяг лише для того, щоби служити Йому.

– Вміст цієї шафи – її єдиний одяг? – запитала Ріццолі.

– Вступаючи до ордену, ми даємо обітницю бідності.

– Тобто ви віддаєте все, що маєте?

Матінка Мері Климент відповіла терплячою усмішкою – так усміхаються до дитини, яка поставила безглузде запитання.

– Це не так важко, детективе. Нам залишаються книжки, кілька особистих дрібниць. Як бачите, сестра Урсула обожнює свої африканські фіалки. Але так, приходячи сюди, ми залишаємо позаду майже все. Наш орден – орден споглядання, ми не дозволяємо зовнішньому світові відвертати нашу увагу.

– Перепрошую, матінко настоятелько, – заговорив Фрост. – Я сам не католик, тому не дуже розумію. Що ви маєте на увазі під

спогляданням?

Він говорив спокійно й чемно, тож абатиса усміхнулася йому тепліше, ніж до того Ріццолі.

– Ми ведемо замислене життя, повне молитов, усамітнення з Господом і роздумів. Саме тому ми замикаємося за стінами, не пускаємо відвідувачів. У самоті ми знаходимо втіху.

– А що, як одна з вас порушить правила? – запитала Ріццолі. – Викинете її?

Мора побачила, як Фрост скривився від такого різкого запитання напарниці.

– Дотримання правил добровільне, – пояснила настоятелька. – Ми дотримуємося їх тому, що хочемо того.

– Але ж має час від часу траплятися таке, що якась черниця прокинеться зранку і скаже: «Щось мені хочеться на пляж».

– Не буває такого.

– Мусить бути. Вони ж просто люди.

– Не буває такого.

– Ніхто не порушує правил? Не перелазить через стіни?

– Ми не маємо потреби виходити з абатства. Місіс Отіс купує продукти. Отець Брофі дбає про наші духовні потреби.

– А листи? Телефонні дзвінки? Навіть у в'язницях суворого режиму час від часу дозволяється комусь зателефонувати.

Фрост зболено похитав головою.

– Ми маємо телефон для надзвичайних випадків, – відповіла черниця.

– І хто завгодно може ним скористатися?

– Для чого їм це?

– А пошта? Вам приходять листи?

– Деякі з нас обирають відмову від листування.

– А якщо хочеться відправити комусь листа?

– Кому?

– Хіба це має значення?

На обличчі матінки Мери Климент застигла натягнута усмішка штибу «Боже-дай-мені-терпіння».

– Можу тільки ще раз повторити, детективе. Ми не в'язні. Ми самі обираємо таке життя. Ті, хто не погоджуються з цими правилами, можуть піти.

– І що вони робитимуть у зовнішньому світі?

– Ви, схоже, думаєте, що ми нічого не знаємо про той світ. Однак деякі наші сестри служили у школах чи лікарнях.

– Мені здалося, що ваше усамітнення не дозволяє виходити за стіни монастиря.

– Іноді Господь закликає нас виконувати Його завдання за межами ордену. Кілька років тому сестра Урсула відчула Його поклик до служіння за кордоном і дістала дозвіл жити поза орденом, не зрікаючись своїх обітниць.

– Але повернулася.

– Минулого року.

– Їй не сподобалось у великому світі?

– Її місія в Індії виявилася непростою. Мало місце й насильство: на селище напали терористи. Тоді вона й повернулася до нас. Тут вона знову почувалась у безпеці.

– Сестра Урсула не мала родини, до якої могла б повернутися?

– Її найближчим родичем був брат, який помер два роки тому. Тепер ми – її родина, її дім – у Грейстоунз. Коли ви, детективе, відчуваєте втому від світу і прагнете втіхи, чи ж ви не повертаєтеся додому? – м'яко запитала абатиса.

Схоже, відповідь засмутила Ріццолі. Її погляд перемістився до стіни, на якій висіло розп'яття, і так само швидко втік.

– Матінко насправді?

У коридорі з'явилася жінка в масному синьому светрі, подивилася на них порожніми, байдужими очима. З кінського хвоста вибилося ще кілька пасм, вони обрамляли кістяве лице.

– Отець Брофі каже, що вже їде розбиратися з репортерами. Але їх стільки телефонує, що сестра Ізабелла щойно просто зняла

слухавку з телефона. Не знає, що їм відповідати.

– Зараз прийду, місіс Отіс. – Абатиса розвернулася до Ріццолі. – Як бачите, у нас чимало справ. Будь ласка, залишайтеся тут стільки, скільки буде потрібно. Я буду внизу.

– Поки ви не пішли, – затримала її детектив. – Скажіть, у котрій із кімнат жила сестра Камілла?

– Четверті двері.

– Вони не замкнені?

– На цих дверях немає замків, – мовила матінка Мері Климент. – І ніколи не було.

Увійшовши в кімнату сестри Камілли, Мора одразу відчула запахи хлорки й олійного мила. Так само як у сестри Урсули, в цій кімнаті було вікно з вертикальними перетинками, що виходило у двір, й низька стеля з дерев'яними балками. Однак якщо кімната Урсули створювала відчуття обжитої, келію Камілли так ретельно відчищали й відмивали, що вона здавалася стерильною. Вибілені стіни були голі, лише дерев'яне розп'яття висіло проти ліжка. Воно мало бути першим, на чому зупинявся погляд Камілли, коли вона прокидалася вранці, – символ зосередженості її буття. Це була келія для покаяння.

Мора подивилася на підлогу й побачила місця, так сильно вичищені, що дерево помітно посвітлішало. Вона уявила собі, як юна послушниця, стоячи на колінах, намагається відтерти дротянкою... що? Плями, яким по сто років? Сліди жінок, які жили тут до неї?

– Боже, – втрутилася Ріццолі. – Якщо охайність – це майже праведність, то ця жінка була святою.

Мора підійшла до столу під вікном, на якому лежала розгорнута книжка. «Свята Бригіта Ірландська. Біографія». Вона уявила, як Камілла читає, сидячи за цим столом, і світло з вікна грає на її ніжному обличчі. Їй стало цікаво, чи в теплі дні Камілла колись знімала білий серпанок послушниці, дозволяючи вітерцю з вікна обвівати її стрижене біляве волосся.

– Тут кров, – мовив Фрост.

Мора розвернулася й побачила, що він стоїть біля ліжка, дивлячись на зім'яті простирадла.

Ріццолі зняла верхній шар, відкрила яскраві червоні плями.

– Менструальна кров, – завважила Мора. Фрост зашарівся й відвернувся. Навіть одружені чоловіки бувають дуже делікатні, коли йдеться про інтимні подробиці жіночої тілесності.

Пролунав дзвін, знову привернувши Морину увагу до вікна. Вона дивилася, як із будівлі вийшла черниця відчинити ворота. У двір увійшло четверо гостей у жовтих дощовиках.

– Криміналісти приїхали, – сказала вона.

– Я спускаюся до них, – відповів Фрост і вийшов із кімнати.

Мокрий сніг досі йшов, шурхотів проти вікна, і паморозь спотворювала двір за склом. Мора побачила розмиту постать Фроста, який вітався з криміналістами. Нові чужинці, що порушують спокій абатства. А там, за стінами, їх ще більше – чекають своєї можливості вторгнутися. Вона побачила, як повз ворота повільно проїхав фургон телеканалу – безсумнівно, знімаючи. Як вони так швидко дісталися сюди? Невже запах смерті такий сильний?

Вона розвернулася до Ріццолі.

– Джейн, ви ж католичка, чи не так?

Детектив пирхнула, перебираючи речі в шафі Камілли.

– Я? Недовчила катехізис.

– Коли ви втратили віру?

– Приблизно тоді ж, коли перестала вірити в Санта Клауса. До конфірмації так і не дійшла, і це й досі бісить мого батька. Господи, яка нудна шафа. «Подивимось, чорну рясу мені сьогодні вбрати чи коричневу?» От як дівчина при своєму розумі може захотіти стати черницею?

– Не всі черниці носять рясни. Ще з часів другого Ватиканського собору.

– Так, але вся ця непорочність нікуди не поділася. Уявіть – не мати сексу до кінця своїх днів.

– Не знаю, – відповіла Мора. – Може, це навіть полегшення – більше не думати про чоловіків.

– Не впевнена, що це можливо.

Ріццолі зачинила двері й узялася повільно оглядати кімнату, шукаючи... що? Морі було цікаво. Може, ключ до особистості Камілли? Розгадку того, чому її життя обірвалося так рано й так жорстоко? Але Мора не бачила жодної підказки. У цій кімнаті й сліду не лишилося від її мешканки, і це, можливо, була найкрасномовніша підказка. Молода дівчина постійно миє, постійно тре, витирає бруд. Гріх.

Ріццолі підійшла до ліжка, стала накарачки, зазирнула під нього.

– Боже, там так чисто, що хоч із підлоги їж.

Порив вітру струсонув вікно, задзвенів сльотою й кригою. Мора відвернулася й дивилася, як Фрост із криміналістами йдуть до каплиці. Один із хлопців раптом послизнувся на бруківці, замахав руками, щоб не впасти. Мора подумала: «Усі ми відчайдушно намагаємося встояти на ногах. Опираємося спокусі, так само як і земному тяжінню. А коли зрештою падаємо, то це завжди стає несподіванкою».

Криміналісти ввійшли до каплиці. Вона уявила, як вони збираються мовчазним колом, дивляться на кров сестри Урсули, видихаючи хмаринки пари.

За спиною щось голосно гупнуло.

Мора розвернулася і з тривогою побачила Ріццолі, яка сиділа на підлозі, поряд із перевернутим стільцем, низько опустивши голову.

– Джейн. – Мора схилилася над нею. – Джейн?

Ріццолі відмахнулася.

– Усе гаразд. Усе гаразд...

– Що сталося?

– Просто... здається, надто різко встала. Голова трохи крутиться...

Ріццолі спробувала випростатися, але знову опустила голову.

– Вам треба лягти.

– Не треба мені лягати. Дайте хвилинку віддихатися.

Мора пригадала, що Ріццолі ще в каплиці мала не дуже добрий вигляд: надто бліде обличчя, надто темні губи. Вона припустила, що детектив просто замерзла. Але тепер вони були в теплій кімнаті, а Ріццолі виглядала такою само виснаженою.

– Ви сьогодні снідали? – запитала Мора.

– Ну...

– Не пригадуєте?

– Так, наче поїла. Щось.

– І що це значить?

– Шматок тосту, гаразд? – Вона відкинула руку Мори, нетерплячим жестом відмовляючись від будь-якої допомоги. Та сама люта гордість, через яку з нею бувало так важко працювати. – Здається, в мене грип.

– Ви впевнені, що це все?

Ріццолі прибрала волосся з лица й поволі випросталася.

– Так. І не варто було пити стільки кави вранці.

– Скільки?

– Три... чи чотири чашки.

– Хіба це не занадто?

– Я потребувала кофеїну. Але тепер він проїдає дірку в мене в шлунку. Мене нудить.

– Я проведу вас до ванної.

– Ні, – знову відмахнулася Ріццолі. – Я здатна дійти сама, гаразд?

Вона повільно підвелася, трохи постояла, наче невпевнена в своїх ногах. Тоді розправила плечі й вийшла з кімнати ходую, що вже нагадувала її звичний гонор.

Звук дзвона біля воріт знову привернув Морину увагу. Вона дивилася, як літня черниця знову вийшла з будинку й почовгала по бруківці відчиняти ворота. Новий відвідувач не мусив нічого пояснювати – черниця відчинила одразу. До двору ввійшов чоловік у довгому чорному пальто, поклав долоню на плече черниці втішним жестом, що свідчив про близькість. Вони разом пішли до будівлі, чоловік не поспішав, підлаштовуючись до її покручених артритом

ніг, схилившись до неї так, наче не хотів пропустити жодного її слова.

Серед двору він раптом зупинився й підвів голову, наче відчув, що Мора спостерігає за ним.

На мить їхні погляди зустрілися крізь вікно. Вона побачила худе виразне обличчя, чорне волосся, скуйовджене вітром. І білий проблеск під піднятим коміром чорного пальта.

Священик.

Коли місіс Отіс сказала, що отець Брофі вже їде, Мора уявила собі літнього, сивого чоловіка. Але зараз на неї дивився молодий – не старший сорока років.

Вони з черницею пішли далі, і Мора більше їх не бачила. Двір знову спорожнів, але на витоптаному снігу лишився запис про всіх тих, хто перетинав його нині зранку. Скоро приїдуть санітари з моргу зі своїми ношами й залишать ще сліди.

Мора глибоко зітхнула, страхаючись повернення до холодної каплиці й того похмурого завдання, що їй ще належало виконати. Тоді вийшла з кімнати і спустилася вниз, чекати на свою команду.

3

Джейн Ріццолі стояла біля вмивальника у ванній, дивилася на себе у дзеркало, і те, що вона бачила, їй не подобалося. Вона не могла не порівнювати себе з елегантною докторкою Айлс, яка завжди здавалася по-королівському незворушною, наче все було під контролем: жодна чорна волосинка не вибивається з зачіски, блискучий червоний розчерк помади на бездоганній шкірі. Те, що Ріццолі бачила в дзеркалі, не було ані незворушним, ані бездоганим. Скуйовджене волосся, наче в духа банші, чорні кучері закривають бліде змучене обличчя. «Я сама не своя, – подумала вона. – Я не впізнаю цю жінку. Коли я встигла перетворитися на незнайомку?»

Тілом раптом прокотилася чергова хвиля нудоти, вона заплющила очі, намагаючись її побороти, опираючись так, наче від цього залежало її життя. Та сама сила волі не могла стримати невідворотне. Затиснувши рота рукою, Джейн стрімко метнулася до найближчої туалетної кабінки – і встигла саме вчасно. Випорожнивши шлунок, вона трохи затрималася над унітазом, не наважуючись вийти з безпечної кабінки. Думаючи: «Це мусить бути грип. Будь ласка, нехай це буде грип».

Коли нудота вщухла, вона почувалася такою виснаженою, що сіла на унітаз і притулилася до бічної стіни. Вона думала про те, скільки роботи попереду, скільки опитувань треба провести, як бентежно буде намагатися витягти хоч щось корисне з цих шокованих і мовчазних жінок. А гірше за все – триматися осторонь, до виснаження триматися осторонь, поки криміналісти шукають свої мікроскопічні скарби. Зазвичай Джейн була однією з тих, хто першими кидається шукати докази – більше доказів, з тих, хто б'ється за контроль над кожним місцем злочину. І ось вона сидить у туалеті, не наважуючись ступити у вир подій, в якому завжди прагнула бути. Воліє сховатися тут, у блаженній тиші, де ніхто не

побачить сум'яття на її обличчі. Цікаво, що помітила докторка Айлс – можливо, й нічого. Мертві наче завжди цікавили її більше за живих, і на місці вбивства тіло привертало всю її увагу.

Нарешті Ріццолі випросталася й вийшла з кабінки. У голові стало ясніше, шлунок заспокоївся. Привид старої Ріццолі нарешті повертався в тіло. Біля вмивальника вона набрала в рот крижаної води, змиваючи кислий присмак, тоді хлюпнула водою на обличчя. «Зберися, дівчинко. Не нюняй. Якщо хлопці побачать дірку в твоїй броні, то цілитимуть тільки туди. Це завжди так». Вона взяла паперового рушника, витерла лице і вже збиралася викинути його у сміття, та завагалася, пригадуючи ліжко сестри Камілли. Кров на простирадлі.

Відро було наполовину повне. Серед зібганих паперових рушників Джейн побачила згорток туалетного паперу. Долаючи огиду, вона розгорнула його, і хоча вже знала, що в ньому буде, все одно була вражена виглядом менструальної крові іншої жінки. Детектив весь час мала справу з кров'ю і щойно бачила величезну калюжу її під тілом Камілли. І все одно її значно більше шокувала ця використана прокладка. Вона була важка, просочена. «Ось чому ти встала з ліжка, – подумала Джейн. – Тепло, що протікає між стегнами, волога на простирадлі. Ти встала, пішла до туалету, поміняла прокладку, викинула використану в смітник».

«А тоді... що ти зробила тоді?»

Ріццолі вийшла з ванної, повернулася в кімнату Камілли. Докторка Айлс уже пішла, тож вона була в кімнаті сама – дивилася насуплено на скривавлені простирадла, цю єдину яскраву пляму в позбавленій кольорів кімнаті. Тоді підійшла до вікна й визирнула надвір.

Тепер шар сльоти й снігу вкривали численні сліди ніг. За воротами до стіни під'їхав іще один фургон телевізійників, зупинився, виставив супутникові антени. Історія мертвої черниці у ваших вітальнях. Джейн подумала, що це напевно буде головна новина випуску о п'ятій: усім цікаве життя черниць. Відмовляєшся від сексу, замикаєшся за парканом, і всім стає цікаво, що ж ховається під

твоєю рясю. Нас інтригує непорочність, нас цікавлять люди, які повстають проти найпотужнішої з потреб, відвертаються від того, що призначено нам природою. Їхня чистота робить їх спокусливими.

Погляд Ріццолі ковзнув через двір до каплиці. «Ось де я маю зараз бути, – подумала вона. – Тремтіти від холоду з криміналістами, а не сидіти в цій кімнаті, де відгонить відбілювачем». Але тільки з цієї кімнати вона могла уявити собі те, що мала побачити Камілла, повертаючись із мандрівки до вбиральні темного зимового ранку. Вона мала побачити світло у вітражних вікнах каплиці.

Світло, якого там не мало бути.

Мора стояла осторонь, коли двоє санітарів розстеляли чисте простирадло та обережно переносили на нього сестру Каміллу. Вона завжди спостерігала за тим, як тіла забирають з місць злочину. Іноді санітари виконували це завдання з професійною зверхністю, іноді – з помітною огидою. Але час від часу Мора бачила в їхніх діях особливу ніжність. Таку увагу мали маленькі діти: їхні голівки обережно підтримували, заціпенілі тіла ніжно погладжували крізь мішок. До сестри Камілли поставилися з тією ж увагою, з тією ж скорботою.

Вона відчинила двері каплиці, коли вони викочували ноші, й поволі рушила за ними до воріт. За стінами вже юрмилися новинарі, тримали камери наготові, щоби спіймати класичну ілюстрацію трагедії: тіло на ношах, помітно людський обрис пластикового мішка. Хоча жертви не видно, вони вже мусили почути, що це молода жінка, тому, дивлячись на мішок, усі подумки розгортатимуть його. Ця безжальна уява порушуватиме спокій Камілли так, як ніколи не зможе Морин скальпель.

Ноші викотилися за ворота абатства, і хвиля репортерів й операторів посунула вперед, не зважаючи на крики патрульного, який намагався їх стримати.

Лише священику вдалося вгамувати цю зграю. Разючий силует у чорному стрімко вийшов з-за воріт і вривався в натовп, перекикуючи хаос сердитим голосом.

– Бідолашна сестра заслужила на повагу! Чому б не проявити її? Дайте дорогу!

Навіть репортерів іноді можна присоромити – деякі з них відійшли, пропускаючи санітарів. Але телекамери й далі записували, як ноші завантажують до автомобіля. А тоді їхні голодні очі знайшли нову жертву: Мора щойно вислизнула з-за воріт і прямувала до свого авто, кутаючись у пальто так, наче воно могло закрити її від поглядів.

– Докторко Айлс! Що ви можете сказати?

– Чи відома причина смерті?

– Є ознаки сексуального насильства?

Поки репортери напосідали на неї, вона метушливо шукала в сумочці ключі, відмикала замок. Їй вдалося відчинити дверцята, коли вона почула, як хтось кличе її. Цього разу – стривожено.

Мора озирнулася й побачила, що на тротуарі лежить чоловік, над яким схилилося ще кілька людей.

– Це наш оператор! – гукнув хтось. – Потрібна швидка!

Мора ляснула дверима автомобіля й поспішила до них.

– Що сталося? – запитала вона. – Він послизнувся?

– Ні, він просто біг... і наче перекинувся...

Вона присіла біля нього. Чоловіка вже перекотили на спину, і вона побачила, що йому за п'ятдесят – кремезний, обличчя темне. У снігу поряд із ним лежала телекамера з літерами WVSU.

Він не дихав.

Мора закинула йому голову, відкривши м'язисту шию, щоб дати доступ повітрю, й схилилася вперед для штучного дихання. Від запаху застояної кави й сигарет її мало не знудило. Вона подумала про гепатит, про СНІД і ті мікроскопічні жахи, які можна підчепити від рідин тіла, і змусила себе накрити його рота своїм. Видихнула, побачила, як піднімається грудна клітка, як легені наповнюються повітрям. Видихнула ще двічі, тоді спробувала намацати на сонній артерії пульс.

Немає.

Вона хотіла розстебнути чоловікові куртку, але хтось уже робив це для неї. Мора підвела очі й побачила, що священник став навколішки навпроти неї і вже вимірював чоловікові груди, шукаючи орієнтирів. Він поклав долоні на грудину й глянув на неї, чекаючи команди почати масаж серця. На його обличчі вона побачила різке сині очі й похмуру рішучість.

– Качайте, – сказала Мора.

Священник взявся за справу, рахуючи вголос із кожним натисканням, щоб вона могла розрахувати штучне дихання. Без паніки – спокійний голос чоловіка, який точно знає, що робить. Вона не мусила ним керувати, вони працювали разом, наче завжди були командою, і двічі мінялися місцями, щоб дати другому відпочити.

Коли приїхала швидка, брюки Мори змокли наскрізь від стояння в снігу, і попри холод вона пітніла. Незграбно підвелася й виснажено дивилася, як санітар вводить крапельницю й ендотрахеальну трубку, як носі з чоловіком вантажать до автомобіля швидкої.

Камеру, яку впустив оператор, підібрав інший співробітник WVSU. «Шоу мусить тривати», – подумала Мора, дивлячись, як репортери скупчилися навколо автомобіля, незважаючи на те, що тепер ішлося про нещастя їхнього колеги.

Вона розвернулася до священника, який стояв біля неї. Його штани теж були мокрі від розталого снігу.

– Дякую за допомогу, – мовила вона. – Здається, ви не новачок у реанімаційних заходах.

Він усміхнувся, знизав плечима.

– Лише з манекеном. Не думав, що колись доведеться застосувати ці знання. – Він простягнув їй руку. – Я Деніел Брофі. Ви судмедекспертка?

– Мора Айлс. Це ваша парафія, отче Брофі?

Він кивнув.

– Моя церква – за три квартали звідси.

– Я її бачила.

– Як думаєте, ми його врятували?

Мора похитала головою.

– Коли реанімація триває так довго, а пульс не з'являється, прогноз невтішний.

– Але є шанс, що він виживе?

– Невеликий.

– Я навіть волію думати, що ми зробили щось хороше. – Він глянув на репортерів, які зосередилися на швидкій. – Дозвольте провести вас до автомобіля, щоб ніхто не тицяв вам в обличчя камерами.

– Ви – їхня наступна жертва. Сподіваюся, ви готові.

– Я вже пообіцяв зробити заяву. Хоча й не зовсім розумію, що саме вони хочуть від мене почути.

– Це канібали, отче Брофі. Вони хочуть лише вашого м'яса. І намагатимуться відірвати чималий шматок.

Священик засміявся.

– Тоді мушу їх попередити, що м'ясо буде жилавє.

Він провів Мору до автомобіля. Мокрі брюки липнули до ніг, від пронизливого вітру тканина вже мало не затвердла. Повернувшись до моргу, доведеться перевдягтися в хірургічний костюм, а ці добряче просушити.

– Якщо вже я робитиму заяву, – мовив священик, – є щось таке, що я мушу знати? Можете щось мені підказати?

– Вам треба поговорити з детективом Ріццолі. Вона веде розслідування.

– Думаєте, це був окремий напад? Чи інші парафії теж мають підстави для хвилювання?

– Я вивчаю лише жертв, не нападників. Нічого не можу сказати про мотиви.

– Це літні жінки. Вони не можуть себе захистити.

– Знаю.

– То що їм сказати? Усім тим сестрам, які живуть у релігійних спільнотах? Що навіть за цими стінами вони не в безпеці?

– Ніхто з нас не буває повністю убезпеченим.

– Це не та відповідь, яку я волів би принести їм.

– Одначе єдина, яку їм варто почути. – Мора відчинила дверцята. – Отче Брофі, мене ростили католичкою. Я вважала, що черниці недоторканні, але щойно бачила, що зробили з сестрою Каміллою. Якщо таке сталося з черницею, то ніхто не застрахований.

Вона сіла всередину.

– Щастя вам із пресою. Я вам співчую.

Отець Брофі захряснув дверцята й пильно подивився на неї крізь вікно. Попри привабливість його обличчя, Морину увагу привернув саме комірець священника. Усього лиш вузька біла смужка, яка, втім, вирізняла його з-поміж інших. Робила недсяжним.

Він помахав їй рукою й озирнувся на зграю репортерів, що сунули на нього.

Мора побачила, як він випростався, глибоко вдихнув, а тоді рушив їм назустріч.

«Зважаючи на результати анатомічного дослідження та відомості про гіпертензію суб'єкта, я вважаю, що смерть була спричинена природними причинами. Найімовірніше, що за добу до смерті стався гострий інфаркт міокарда, а за ним – шлуночкова аритмія, яка й стала смертельною. Імовірна причина смерті: летальна аритмія після гострого інфаркту міокарда. Надиктувала докторка Мора Айлс, судово-медичне бюро штату Массачусетс».

Мора вимкнула диктофон і подивилася на надруковані діаграми, на яких раніше зафіксувала орієнтири тіла містера Семюела Найта. Старий шрам від апендектомії. Синюшні набряки на сідницях і задньому боці стегон, де збиралася кров у ті години, коли він сидів на ліжку вже мертвий. Свідків того, як містер Найт провів свої останні хвилини в тому готельному номері, не було, однак вона могла уявити, що він відчував. Раптове тріпотіння у грудях. Можливо, кількасекундна паніка, коли він усвідомив, що це тріпоче його серце. А тоді – поступове сповзання в чорноту. «З вами легко», – подумала вона. Надиктувати короткий висновок – і можна відсунути справу

містера Найта вбік. Це коротке знайомство завершиться її прізвищем, нашкрябаним на звіті про розтин.

На столі лежали й інші звіти – стос розшифрованих записів, що потребували перегляду й підпису. А в морзі своєї черги чекало ще одне знайомство – Камілла Маджіннес, аутопсію якої було призначено на дев'яту наступного ранку, коли Ріццолі та Фрост могли бути присутні. Навіть зараз, коли Мора гортала звіти, роблячи помітки на полях, вона не могла не думати про Каміллу. Ранковий холод капліці її не покинув, тож, працюючи за столом, вона не знімала светра, закутана від спогадів про той візит.

Вона підвелася перевірити, чи висохли вовняні брюки, повішені над радіатором. «Годиться», – подумала, швидко розпустила зав'язку й вислизнула з лікарських штанів, які носила весь день.

Знову опустившись у своє крісло, Мора трохи посиділа, роздивляючись квітковий візерунок на стіні. Її робота була похмура, тож для протидії цьому вона оздобила свій кабінет нагадуваннями про життя, а не про смерть. У кутку кімнати розростався фікус у горщику – щасливий об'єкт уваги як Мори, так і Луїз, бо обидві постійно метушилися навколо нього. На стіні висіли зображення квітів у рамах: букет білих півоній і сині іриси. Ще на одному плакаті була ваза зі столістими трояндами, такими пишними, що стебла згиналися під вагою пелюсток. Коли стос документів на столі Мори ставав надто великим і вага смерті здавалася нездоланною, вона дивилася на ці зображення, думала про свій садок, про запах родючої землі та яскраву зелень весняної трави. Думала про ріст, а не про смерть. Не про гниття.

Однак цього грудневого дня весна здавалася далекою як ніколи. У вікно стукав крижаний дощ, і думка про поїздку додому викликала жах. Цікаво, чи міські служби вже посипали дороги сіллю або ж там досі ковзанка, якою автівки носяться, мов хокейні шайби?

– Докторко Айлс? – озвалася в інтеркомі Луїз.

– Так?

– Вам телефонує доктор Бенкс. На першій лінії.

Мора завмерла.

– Це... доктор Віктор Бенкс? – тихо перепитала вона.

– Так. Сказав, що представляє міжнародну організацію «Єдина Земля».

Мора не відповіла. Вона не зводила очей з телефона, руки на столі неначе кригою взялися. Вона майже не усвідомлювала того, як у вікно летить сльота. Чула лише, як калатає її серце.

– Докторко Айлс?

– Дзвінок міжнародний?

– Ні. Він ще раніше залишав повідомлення. Він у готелі «Колонада».

Мора сковтнула.

– Я не можу зараз відповісти.

– Він уже вдруге телефонує. Каже, що ви знайомі.

«О так. Це точно».

– Коли був перший дзвінок? – запитала вона.

– Сьогодні по обіді, ви ще були на виїзді. Я лишила повідомлення у вас на столі.

Мора знайшла три рожеві наліпки, що сховалися під стосом документів. Ось воно: «Доктор Віктор Бенкс. Телефонував о 12:45». Вона витріщилася на це ім'я, у шлунку крутило. «Чому саме зараз? – подумки спитала. – Стільки місяців минуло, чому ти раптом мені телефонуєш? Чому думаєш, що можеш повернутися до мого життя?»

– Що мені сказати? – спитала Луїз.

Мора глибоко вдихнула.

– Скажіть, що я перетелефоную.

«Як буду готова, чорт забирай».

Вона зібгала папірець і кинула його у сміття. А за мить підвелася, нездатна зосередитися на паперах, і вдягла пальто.

Луїз була здивована, побачивши її у дверях кабінету, готову до негоди. Мора зазвичай ішла звідси останньою і майже ніколи не виходила раніше ніж о пів на шосту. Зараз була заледве п'ята, і Луїз саме вимикала комп'ютер.

– Спробую випередити затори, – пояснила Мора.
– Гадаю, ви вже запізнилися. Бачили, яка там погода? Більшість офісів у місті вже зачинилися.

– Коли це?

– О четвертій.

– То чому ви тут? Треба було їхати додому.

– Мене чоловік забирає. Моє авто на ремонті, пам'ятаєте?

Мора скривилася. Так, Луїз зранку говорила їй про своє авто, але вона, звісно ж, забула. Як завжди, була така зосереджена на мертвих, що недостатньо уваги приділяла голосам живих. Вона дивилася, як Луїз загортається в шарф, вдягає пальто, й думала: «Я надто мало слухаю. Не даю собі змоги познайомитися з людьми, поки вони ще живі». Навіть після року роботи тут вона мало знала про особисте життя своєї секретарки. Ніколи не бачила чоловіка Луїз, знала тільки, що його звати Вернон. Не могла пригадати, ані де він працює, ані ким, почасти тому, що Луїз зрідка говорила про особисте. «Може, це я винна? – спитала себе Мора. – Може, вона відчуває, що мені не хочеться слухати, що мені комфортніше з моїми скальпелями й диктофоном, аніж із почуттями тих, хто мене оточує?»

Вони разом пройшлися коридором, до виходу на паркувальний майданчик для персоналу. Без розмов – просто двоє людей, що рухаються в одному напрямку.

Чоловік чекав на Луїз у автівці, двірники відчайдушно згортали мокрий сніг. Мора помахала їй на прощання, коли вони від'їжджали, й помітила ошелешений погляд Вернона, якому, певно, стало цікаво, що це за жінка – вимахує так, наче знає їх.

Наче вона взагалі хоч когось знає.

Мора перетнула парковку, ослизаючись на ожеледиці, ховаючи голову від жалкого крижаного дощу. Мала зробити ще одну зупинку. Виконати ще один обов'язок, перш ніж день закінчиться.

Вона поїхала до лікарні Святого Франциска, провідати сестру Урсулу.

Хоча Мора востаннє працювала в лікарні під час інтернатури багато років тому, спогади про останній етап стажування у відділенні інтенсивної терапії лишались яскравими й неприємними. Вона пригадувала хвилини паніки, відчайдушних спроб думати крізь туман невиспаності. Пригадала ніч, коли на її зміні померло троє пацієнтів і все йшло не так... Тепер не вдавалося увійти до інтенсивної терапії й не зустріти привидів колишніх обов'язків і давніх невдач.

Це відділення в тутешній хірургії мало центральний пост медсестер в оточенні дванадцяти боксів для пацієнтів. Мора зупинилася біля реєстратури, показала посвідчення.

– Я докторка Айлс із лабораторії судово-медичної експертизи. Можна подивитися карту вашої пацієнтки, сестри Урсули Роуленд?

Черговий спантеличено подивився на неї.

– Але ж пацієнтка не померла.

– Детектив Ріццолі попросила дізнатися, в якому вона стані.

– А. Карти лежать он там. Номер десять.

Мора підійшла до стелажа, дістала з комірки карту номер десять. Розгорнула на попередньому операційному звіті. Висновок був написаний нейрохірургом вручну, одразу ж після операції:

«Локалізовано й осушено велику субдуральну гематому. Відкритий скалковий перелом із правого тім'яного боку черепа очищено від уламків. Дуральний розрив зашито. Повний звіт про операцію надиктовано. Доктор Джеймс Юень».

Вона повернулася до нотаток медсестер, проглянула зміни стану пацієнтки після операції. Внутрічерепний тиск стабільний завдяки введенню «Маннітолу» й «Лазиксу» внутрівенно та примусовій гіпервентиляції легень. Здається, зробили все, що було можливо, лишалося тільки чекати, щоб побачити, якими будуть наслідки такої травми.

Тримавши карту, Мора підійшла до боксу номер десять. Полісмен, який сидів біля дверей, кивнув їй, упізнавши.

– Привіт, докторко Айлс.

– Як справи в пацієнтки? – запитала вона.

– Наче без змін. Здається, ще не прийшла до тями.

Мора глянула на затягнуті завіси.

– Хто там із нею?

– Лікарі.

Вона постукала по одвірку й зайшла за завісу. Біля ліжка стояли двоє чоловіків, один – високий азіат із проникливим темним поглядом і густою гривною сивого волосся. «Нейрохірург», – подумала Мора, побачивши ім'я на бейджі. Поряд із доктором Юенем стояв молодший чоловік, років тридцяти: білий халат напинався на широких плечах, довге біляве волосся було зібране в охайний хвіст. «Герой-коханець, а не лікар», – подумки пирхнула вона, дивлячись на засмагле обличчя й глибоко посажені сірі очі чоловіка.

– Вибачте за вторгнення, – мовила Мора. – Я докторка Айлс, із лабораторії судово-медичної експертизи.

– Судмедекспертиза? – дещо спантеличено перепитав Юень. – Хіба ж не зарано для вас?

– Детектив, яка веде цю справу, попросила перевірити стан пацієнтки. Знаєте, була ще одна жертва.

– Так, ми чули.

– Я завтра робитиму розтин. Хотіла порівняти характер травм обох жертв.

– Навряд чи ви зможете щось побачити після операції. На рентгенівських знімках і сканах, зроблених, коли її привезли, буде видно більше.

Мора подивилася на пацієнтку й не могла не погодитися. Голова Урсули була щільно замотана бинтами, рани змінилися, виправлені рукою хірурга. Вона була в глибокій комі, дихала за допомогою машини. На відміну від витонченої Камілли, Урсула була жінкою кремезною, масивною, з широкими кістками і простим круглим обличчям дружини фермера. М'ясисті руки обплетені крапельницями, на лівому зап'ястку браслет із попередженням

«алергія на пеніцилін». Над правим ліктем був негарний шрам, товстий і білий – наслідок старої, погано зашитої рани. Може, сувенір з роботи за кордоном?..

– Я зробив у операційній усе, що міг, – сказав Юень. – Будемо сподіватися, що лікар Саткліфф зможе не допустити ускладнень.

Мора подивилася на білявого лікаря, який з усмішкою кивнув їй.

– Я Метью Саткліфф, її терапевт, – мовив він. – Вона вже кілька місяців у мене не була. Я лише нещодавно дізнався, що вона в цій лікарні.

– Маєте номер її племінника? – запитав у нього Юень. – Коли він зателефонував, я забув його взяти. Він сказав, що поговорить з вами. Саткліфф кивнув.

– Маю. Буде краще, якщо я спілкуватимуся з родиною. Триматиму їх у курсі.

– В якому вона стані? – запитала Мора.

– Я б сказав, що стабільна, – відповів Саткліфф.

– А з погляду неврології? – розвернулася вона до Юеня.

Він похитав головою.

– Надто рано говорити. В операційній усе було непогано, але, як я саме казав лікареві Саткліффу, навіть якщо вона прийде до тями, – а цього може й не статися, – цілком можливо, що вона нічого не пам'ятатиме про напад. Ретроградна амнезія – звична справа для травм голови.

У нього спрацював пейджер, він відволікся.

– Вибачте, мушу перетелефонувати. Лікар Саткліфф поінформує вас про її медичну історію.

Він широкими кроками вийшов.

Саткліфф простягнув Морі стетоскопа.

– Можете оглянути її, якщо хочете.

Вона взяла стетоскопа й підійшла до ліжка. Трохи поспостерігала, як піднімаються й опускаються груди Урсули. Їй нечасто доводилося оглядати живих, довелося зробити паузу, пригадати свої клінічні навички, гостро усвідомлюючи, що Саткліфф є свідком того, якою

непрофесійною вона почувається з тілом, у якого досі б'ється серце. Мора так довго працювала з мертвими, що з живими тепер почувалася незграбою. Саткліфф стояв в узголів'ї, загрозливо нависав над нею зі своїми широкими плечима й пильним поглядом, дивився, як вона світить ліхтариком в очі пацієнтці, як пальпує шию. Пальці ковзали теплою шкірою, такою відмінною від холодної, замороженої плоті.

Вона зупинилася.

– У сонній артерії з правого боку немає пульсу.

– Що?

– Зліва пульс сильний, а от справа немає. – Вона потяглася по карту, розгорнула на нотатках з операційної. – Ось, анестезіолог тут згадує: «Відзначено відсутність правої сонної артерії. Найімовірніше – анатомічна варіація норми».

Саткліфф насупився, засмагле обличчя розчервонілося.

– Я про це зовсім забув.

– То це давня знахідка? Відсутність пульсу з цього боку?

Він кивнув.

– Це вроджене.

Мора вставила стетоскоп у вуха й підняла лікарняну сорочку, відкриваючи великі груди Урсули. Незважаючи на шістдесят вісім років, шкіра була досі бліда й молода на вигляд. Десятиліття під захистом чернечої рясини вберегли її від старіння під сонячним промінням. Притискаючи голівку стетоскопа до грудей черниці, вона почула рівне сильне серцебиття. Пульсацію непереможеного серця людини, що вижила.

До боксу зазирнула медсестра.

– Лікарю Саткліфф? Рентгенологи просили передати, що знімки грудної клітки готові, можна спуститися.

– Дякую. – Лікар перевів погляд на Мору. – Можемо переглянути й знімки черепа, якщо хочете.

У ліфті вони спускалися разом із шістьма дівчатами-волонтерками – свіжі юні обличчя, блискуче волосся. Вони хихотіли

поміж собою, кидаючи оцінні погляди на лікаря Саткліффа. Та попри свою привабливість, він не звертав на них уваги, не зводив серйозного погляду з номерів поверхів, що змінювалися на табло. «Принадність білого халата», – подумала Мора, пригадуючи власні підліткові роки, коли вона працювала волонтеркою в лікарні Святого Луки в Сан-Франциско. Лікарі здавалися їй недоторканими. Недосяжними. Тепер вона сама була такою й добре знала, що білий халат не захищає від помилок. Не дає непогрішимості.

Вона дивилася на дівчат у накрохмалених уніформах і згадувала себе шістнадцятирічну – не таку реготушку, як вони, тиху й серйозну. Навіть тоді свідому темних сторін життя, приваблену мінорними мелодіями.

Двері ліфта роз'їхалися, дівчата висипалися з нього сонячною біло-рожевою зграйкою, лишили Мору наодинці з Саткліффом.

– Вони мене втомлюють, – промовив він. – Стільки енергії. Якби ж я мав хоча б десяту частину, особливо після нічної зміни. – Він зиркнув на Мору. – У вас вони часто бувають?

– Нічні зміни? Ми чергуємося.

– Гадаю, ваші пацієнти не чекають від вас оперативності.

– У вас, в окопах, життя інакше.

Чоловік розреготався й раптом перетворився на білявого серфера з усміхненими очима.

– Життя в окопах. Саме так іноді й здається. Наче ми на фронті.

Рентгенівські знімки вже чекали на них на столі адміністратора. Саткліфф заніс великого конверта до кімнати для перегляду, закріпив знімки й натиснув на вимикач.

Світло пронизало зображення черепа. Кістку помережали тріщини, схожі на блискавки. Мора побачила дві окремі рани. Перший удар припав на праву скроневу кістку, від нього вниз, до вуха, пішла тонка тріщина. Другий, сильніший, ішов слідом за першим – він зім'яв череп, проламав його всередину.

– Спочатку він ударив її збоку, – сказала вона.

– Як ви знаєте, що то був перший удар?

– Тому що перша тріщина зупинила поширення перехресної від другого удару. – Вона показала на тріщини на знімку. – Бачите, як ця лінія зупиняється тут, дійшовши до першої тріщини? Сила удару не може перетнути пролом. Це свідчить про те, що удар у праву скроню був першим. Можливо, вона відвернулася. Або ж не бачила його, і він підійшов збоку.

– Заскочив її зненацька, – припустив Саткліфф.

– І цього удару вистачило, щоб вона похитнулася. Тоді він ударив знову, вже далі, ось тут. – Мора показала на знімку другу тріщину.

– Цей удар був сильніший, – сказав він. – Розтрошив черепну кістку.

Лікар зняв рентгенівські знімки, повісив томограму. Комп'ютерна томографія дозволила їм зазирнути у череп людини, відкриваючи мозок шар за шаром. Мора побачила кров, що просочилася з розірваних судин: дедалі вищий тиск крововиливу мусив стискати мозок. То була травма, потенційно не менш небезпечна за ушкодження в Камілли.

Утім, анатомія й витривалість у різних людей різні. Значно молодша черниця не пережила цих ран, тоді як серце Урсули продовжувало битися й тіло не бажало відпускати душу. Це не диво – хіба що примха долі, як коли дитина падає з шостого поверху й дістає самі лиш подряпини.

– Дивно, що вона взагалі вижила, – пробуркотів Саткліфф.

– Мені теж. – Мора глянула на нього. Світло з апарата освітлювало половину його обличчя, перетинаючи кутасті вилиці. – Ці удари завдавалися, щоб убити.

4

«У Камілли Маджіннес були молоді кістки», – думала Мора, дивлячись на рентгени на негатоскопі моргу. Роки ще не сточили суглобів послушниці, не зібгали хребців, не кальцифікували хрящову тканину ребер. Тепер вони цього й не зроблять. Камілла опиниться в землі, її кістки навіки залишаться молодими.

Йошима зробив рентген повністю вдягненого тіла – звична пересторога, щоб не пропустити кулі чи інші металеві фрагменти, що могли застрягнути в одязі. Окрім розп'яття та булавок на грудях, металу на рентгені видно не було.

Мора зняла знімки торса, і жорстка рентгенівська плівка мелодійно дзенькнула, згинаючись, в її руках. Вона взяла знімки черепа, закріпила їх затискачами.

– Господи, – пробелькотів детектив Фрост.

Пошкодження черепа були жахливі. Одного з ударів вистачило, щоб загнати фрагменти кістки значно глибше за її загальний рівень. Хоча Мора ще не зробила жодного розрізу, вона здогадувалася, що побачить усередині. Розірвані судини, туго наповнені кров'ю пазухи. І мозок, набряклий під тиском крові.

– Розповідайте, док, – сухо й по-діловому озвалася Ріццолі. Цього ранку вона мала здоровіший вигляд, увійшла до моргу звичною швидкою ходою, як справжня воїтелька. – Що ви бачите?

– Було три окремих удари, перший влучив сюди, у тім'я. – Вона показала на тріщину, що спускалася вперед по діагоналі. – Інші два удари – в потилицю. Я припускаю, що тоді вона вже лежала обличчям донизу, безпорадна й розпростерта. Саме тоді останній удар розтрощив череп.

Фінал був такий жорстокий, що вони з детективами трохи помовчали, уявляючи жінку, що лежить на підлозі, обличчям на холодному камені. Нападник заносить руку, стискаючи смертельну зброю. Тишу в каплиці порушує звук, з яким розколюється кістка.

– Забили, наче маленьку тваринку, – завважила Ріццолі. – Вона не мала жодного шансу.

Мора розвернулася до столу, на якому лежала Камілла Маджіннес, досі у просоченому кров'ю чернечому вбранні.

– Роздягнемо її.

Йошима чекав, убраний у рукавички й халат привид лабораторії. Він мовчки спритно зібрав на таці потрібні інструменти, змінив кут ламп, підготував тару для зразків. Мора навіть не мусила нічого говорити: погляду вистачало, щоб він прочитав її думки.

Спочатку вони зняли чорні шкіряні черевики, практичні й незугарні. Тоді спинилися, дивлячись на кількашаровий одяг і готуючись до того, чого ще ніколи не робили, – до роздягання черниці.

– Спочатку треба зняти апостольник, – мовила Мора.

– Це що? – запитав Фрост.

– Пелерина на плечах. Тільки от я не бачу застібок спереду. І не бачила нічого на рентгені. Перевернемо її на бік, я подивлюся ззаду.

Тіло, застигле у трупному заціпенінні, було легке, немов дитяче. Вони перекотили її на бік, Мора роз'єднала краї пелерини.

– Липучка, – повідомила вона.

Фрост здавлено засміявся.

– Не може бути.

– Зустріч сучасності й середньовіччя.

Мора зняла апостольник, згорнула його, поклала на пластикове простирадло.

– Я розчарований. Черниці з липучками.

– А ти хотів, щоб вони лишалися в темних віках? – спитала Ріццолі.

– Просто думав, що вони більше шанують традиції, якось так.

– Не хочу розбивати ваших ілюзій, детективе Фрост, – мовила Мора, знімаючи з черниці розп'яття на ланцюжку, – але нині деякі ордени навіть мають власні веб-сайти.

– Нічого собі. Черниці в Інтернеті. Це виносить мозок.

– Схоже, далі нарамник, – припустила Мора, вказуючи на накидку без рукавів від плечей до п'ят. Вона обережно зняла його через голову жертви. Тканина, просочена кров'ю, зовсім зашкарубла. Мора поклала її на інше пластикове простирадло, разом зі шкіряним поясом.

Лишився останній шар вовни – чорна туніка, вільно задрапована на стрункій фігурі Камілли. Останній захист скромності.

Мора багато років роздягала мертві тіла, однак ніколи не відчувала такого небажання оголювати жертву. Ця жінка обрала життя, приховане від чоловічих очей, однак зараз її насильно розкриють, мацатимуть, братимуть мазки з отворів. Від перспективи такого вторгнення Мора відчула гіркоту на язика й зупинилася, щоб опанувати себе. Побачила запитання в очах Йошими. Якщо його все це й бентежило, він цього не показував. Його кам'яне обличчя здавалося єдиним джерелом спокою в кімнаті, де повітря повнилося емоціями.

Жінка повернулася до роботи. Разом із Йошимою вони зняли з жертви туніку. Вона була широка, її вдалося стягнути, не порушивши заціпеніння рук. Під нею виявився ще одяг – білий бавовняний каптур, що сповз на шию, спереду прищеплений булавками до скривавленої футболки. Ті булавки, які показав рентген. Ноги закривали товсті чорні колготки. Спочатку зняли їх, відкривши білі бавовняні панталони – абсурдно скромні, призначені прикрити якомога більше тіла. Білизна старої жінки, а не квітучої молодої дівчини. Під бавовною випиналася прокладка. Як Мора й запідозрила з кривавих плям на простирадлі, в жертви була менструація.

Далі вона зайнялася футболкою. Розстебнула булавку, ще липучки й стягнула з неї каптур. Однак через трупне заціпеніння футболку зняти було не так просто. Мора взяла ножиці й розрізала її посередині. Тканина розійшлася, відкривши ще один шар.

Це заскочило її зненацька: тканина тісно огортала груди, скріплена попереду двома булавками.

– А це для чого? – спитав Фрост.
– Схоже, вона перев'язала груди, – відповіла Мора.
– Чому?
– Не маю жодного уявлення.
– Може, це замість бюстгальтера? – припустила Ріццолі.
– Не уявляю, чому вона замінила б його цим. Погляньте, як тісно зав'язана тканина. Це мало бути незручно.

Ріццолі пирхнула.

– Наче бюстгальтери бувають зручні.
– Це ж не щось релігійне? – запитав Фрост. – Не частина вбрання?
– Ні, звичайний еластичний бандаж. Такий можна купити в аптеці, перетягнути вивихнуту ногу.
– Але звідки нам знати, що зазвичай носять черниці? Тобто вони ж під цими рясами спокійно можуть мати чорне мереживо й сітку.

Ніхто не засміявся.

Мора подивилася на Камілла. Її раптом вразила символічність перев'язаних грудей. Прихованість, пригноблення жіночності, утиск до повної покори. Про що думала Камілла, коли перев'язувала груди, коли еластичний бандаж торкався її шкіри? Чи відчувала огиду до цього нагадування про її жіночність? Може, почувалася дедалі чистішою, поки груди зникали під шарами тканини, сплющуючи її форми, заперечуючи сексуальність?

Вона розстебнула булавки, поклала їх на тацю. Тоді, з допомогою Йошими, почала розгортати бандаж, поступово оголюючи тіло. Навіть еластична тканина не могла змусити здорову плоть стати зовсім непомітною. Останній шар було знято, відкрилися стиглі молоді груди зі слідами бандажу на шкірі. Інші жінки пишалися б такими грудьми, а Камілла Маджіннес ховала їх, наче соромилася.

Лишилося зняти тільки один предмет одягу. Бавовняні труси.

Мора взялася за еластичний пояс, потягла білизну вниз по стегнах. На прокладці було лише кілька краплин крові.

– Прокладка свіжа, – завважила Ріццолі. – Схоже, вона її саме змінила.

Та Мора дивилася не на прокладку. Вона не зводила очей з живота, який мішком висів поміж тазових кісток, що випирали. На білій шкірі виділялися сріблясті смуги. Вона мовчала, усвідомлюючи значення цих смужок і думаючи про замотані груди.

Тоді повернулася до таці, на яку поклала бандаж, і взялася поволі розгортати його, вивчаючи тканину.

– Що ви шукаєте? – спитала Ріццолі.

– Плями, – відповіла Мора.

– Кров і так видно.

– Не кров...

Вона замовкла. На бандажі, розкладеному по таці, відкрилися темні кола там, де висохла рідина. «Господи, – подумала Мора. – Хіба ж це можливо?»

Вона глянула на Йошиму.

– Підготуймо її до огляду таза.

Асистент насупився:

– Порушити заціпеніння?

– М'язова маса невелика.

Камілла була стрункою жінкою, це полегшить завдання.

Йошима перейшов до краю столу. Мора тримала таз, він взявся знизу за ліве стегно й потягнув, згинаючи його. Порушення трупного заціпеніння було брутальною, неприємною процедурою – примусовим розриванням заціпенілих м'язових волокон. Воно вочевидь нажахало Фроста, який, пополотнівши, відступив від столу. Йошима сильно штовхнув, і Мора відчула, як рветься м'яз.

– О Боже, – відвернувся Фрост.

Однак до стільця біля вмивальника нетвердою ходою рушила Ріццолі. Упала на нього, опустила голову на руки. Стоїчна Ріццолі, яка ніколи не скаржилася на видовища чи сморід у залі для аутопсії, – тепер вона, схоже, не була здатна витримати навіть етап підготовки.

Мора підійшла до столу з другого боку і знову взялася за таз, поки Йошима працював із правим стегном. Навіть вона відчула, як до горла підкотила нудота, поки вони боролись із заціпенінням тіла. Під

час навчання найбільшу огиду в неї викликало стажування в ортопедичній хірургії. Свердлення й розпилення кісток, груба сила, потрібна для роз'єднання стегна. Тепер, чуючи, як рвуться м'язи, вона відчувала той самий жах. Праве стегно раптом зігнулося, і навіть на спокійному обличчі Йошими промайнула огида. Однак не було іншого способу ретельно оглянути геніталії, а вона відчувала потребу якнайшвидше підтвердити свої підозри.

Вони вивернули стегна, Йошіма спрямував лампу чітко на проміжність. У вагінальному каналі стояла кров – раніше Мора припустила б, що це нормальна менструальна кров. Але тепер вона була ошелешена побаченням. Взяла марлю, обережно витерла, відкриваючи слизову оболонку.

– Вагінальний розрив другого ступеня на шість годин, – сказала вона.

– Будете брати мазки?

– Так. І доведеться вирізати все блоком.

– Що відбувається?

Мора подивилася на нього.

– Я нечасто таке роблю, але зараз вирізатиму всі органи таза разом. Проріжу лобкову кістку й дістану їх.

– Гадаєте, було сексуальне насильство?

Мора не відповіла. Підійшла до таці з інструментами, взяла скальпель. Перейшла до торса, взялася робити V-подібний розріз.

Задзижчав інтерком.

– Докторко Айлс? – пролунав голос Луїз.

– Так.

– Дзвінок на першій лінії. Це знову Віктор Бенкс з організації «Єдина Земля».

Мора завмерла, опустила скальпель. Кінчик леза торкнувся шкіри.

– Докторко Айлс? – повторила Луїз.

– Я зайнята.

– Сказати, що ви перетелефонуєте?

– Ні.

– Він уже втретє сьогодні телефонує. Спитав, чи можна зв'язатися з вами, коли ви будете вдома.

– Не давайте йому мій домашній номер. – Відповідь пролунала різкіше, ніж хотілося. Мора помітила, що на неї озирнувся Йошима. Фрост і Ріццолі теж дивилися, вона це відчувала. Глибоко вдихнула й промовила вже спокійніше: – Скажіть докторові Бенксу, що я зайнята. І повторюйте це, доки він не перестане телефонувати.

Пауза.

– Так, докторко Айлс, – нарешті відповіла Луїз, схоже, дещо ображена цим діалогом.

Це вперше Мора так різко говорила до неї, доведеться знайти спосіб якось це залагодити. Діалог схвилював її. Вона опустила очі на тіло Камілли Маджіннес, намагаючись зосередитися на роботі. Але думки розбігалися, рука нетвердо тримала скальпеля.

Інші це помітили.

– Чого це «Єдина Земля» до вас причепилася? – запитала Ріццолі. – Хочуть пожертви?

– Це ніяк не стосується «Єдиної Землі».

– То в чому річ? – тиснула далі детектив. – Цей тип вас переслідує?

– Я просто намагаюся його уникати.

– Здається, він досить наполегливий.

– Ви собі не уявляєте.

– Хочете, зроблю так, що він відчепиться? Скажу, куди йому піти?

Ріццолі говорила не лише як коп – то була жінка, яка не терпіла набридливих чоловіків.

– Це особиста справа, – відповіла Мора.

– Якщо потрібна допомога, то просто скажіть.

– Дякую, але я впораюся.

Мора притиснула скальпеля до шкіри, понад усе воліючи облишити тему Віктора Бенкса. Глибоко вдихнула й подумала про іронію того, що сморід мертвої плоті турбував її менше, ніж саме звучання його імені. Живі мучили її більше, ніж коли-небудь

спроможуться мертві. У морзі ніхто не міг їй зашкодити, ніхто не міг зрадити. У морзі вона контролювала ситуацію.

– То що це за тип? – запитала Ріццолі.

Це цікавило їх усіх. І Морі рано чи пізно доведеться відповісти. Вона занурила лезо у плоть і дивилася, як шкіра розчахується, наче біла завіса.

– Мій колишній чоловік, – відповіла вона.

Мора зробила V-подібний розріз, відгорнула клапті блідої шкіри. Йошима розрізав ребра секатором, тоді підняв трикутник ребер і грудини, відкривши нормальні серце й легені, здорову печінку, селезінку й підшлункову залозу. Чисті, здорові органи молодої жінки, яка не зловживала тютюном і алкоголем і прожила недостатньо для того, щоб її артерії звузилися й забилися. Дістаючи органи й відкладаючи їх у металевий таз, Мора майже не коментувала побачене, швидко рухаючись до наступної мети – огляду органів таза.

Блокове видалення органів таза зазвичай використовувалось у випадку смертельних зґвалтувань, адже передбачало значно детальніший огляд, ніж за звичайної аутопсії. Процедура видалення вмісту таза не належала до приємних. Мора не здивувалася, що Фрост відвернувся, поки вони з Йошимою пиляли лобкову кістку. Але й Ріццолі відсахнулася від столу. Тепер ніхто не згадував дзвінки Мориного колишнього чоловіка, ніхто не хотів від неї особистих подробиць. Розтин раптом став надто зловісним для розмов, і Мора цим до певної міри тішилася.

Вона підняла блоком усі тазові органи, зовнішні геніталії та лобкову кістку, перенесла на препарувальну дошку. Ще до розрізу матки з її вигляду вже знала, що її побоювання справдилися. Орган був більшим, ніж мав би бути, дно піднімалося вище рівня лобкової кістки, стінки були губчасті. Мора розрізала матку, відкриваючи ендометрій, товстий і просочений кров'ю.

Вона подивилася на Ріццолі, різко спитала:

– Ця жінка минулого тижня виходила за межі абатства?

– Востаннє Камілла виходила з абатства в березні, відвідувала рідних на Кейп-Код. Так Мері Климент сказала.

– Тоді треба обшукати територію. Негайно.

– Чому? Що ми шукаємо?

– Новонародженого.

Схоже, це надзвичайно вразило Ріццолі. Вона пополотніла й витріщилася на Мору. Тоді перевела погляд на тіло Камілли Маджіннес, яка лежала на столі.

– Але... вона була черницею.

– Так, – відповіла Мора. – І нещодавно народила.

5

Коли Мора вийшла з роботи, знову йшов сніг. Ніжні мереживні сніжинки кружляли білими метеликами, м'яко сідали на припарковані автомобілі. Сьогодні вона вже була готова до негоди і взула поношені напівчобітки з рифленими підошвами. І навіть так все одно була вкрай обережна, перетинаючи паркувальний майданчик, – ковзала на притрушеній снігом кризі, готова до можливого падіння. Нарешті діставшись до свого авто, Мора з полегшенням зітхнула й почала шукати ключі в сумочці. Так зосередилася на цьому, що не звернула уваги на те, як поблизу з грюкотом зачинилися дверцята іншого автомобіля. Лише почувши кроки, розвернулася до чоловіка, який нині наближався до неї. Він зупинився за кілька кроків, мовчки. Просто стояв і дивився на неї, ховаючи руки в кишенях шкіряної куртки. Сніжинки осідали на білявому волоссі, застрягали в охайно підстриженій бороді.

Він подивився на її «Лексус» і сказав:

– Я так і зрозумів, що це твій. Завжди в чорному, завжди тяжієш до темної сторони. І чиє ж іще авто буде таке доглянуте?

Мора нарешті повернула собі здатність говорити. Голос був хрипкий. Чужий.

– Що ти тут робиш, Вікторе?

– Схоже, тільки так я мав змогу тебе нарешті побачити.

– Влаштувавши засідку на парковці?

– То он як ти це бачиш?

– Ти сидів тут, чекаючи на мене. Я б сказала, що це засідка.

– Ти не дала мені вибору. Так і не перетелефонувала.

– Не мала нагоди.

– Не лишила свій новий номер.

– Ти про нього не питав.

Він подивився на сніг, що сипався з неба, мов конфеті, й зітхнув.

– Що ж. Усе як у давні часи, правда ж?

– Надто схоже на давні часи.

Вона розвернулася до автівки, натиснула на кнопку. Замок клацнув.

– Не хочеш дізнатися, чому я тут?

– Мені треба йти.

– Я прилетів аж у Бостон, а ти навіть не питаєш навіщо.

– Гаразд, – подивилася вона на нього. – Навіщо?

– Три роки, Моро.

Віктор підійшов ближче, вона відчула його запах. Мило й шкіра. Сніг, що тане від тепла тіла. «Три роки, – подумала вона, – а він майже не змінився. Так само по-хлопчачому схиляє голову, зморшки від сміху в кутиках очей ті ж самі. І навіть у грудні його волосся здається вицвілим на сонці, не штучно вибілене – це чесні біляві пасма від багатьох годин, проведених надворі». Віктор Бенкс наче випромінював свою власну силу тяжіння, і вона була так само підвладна їй, як усі інші. Відчула, як її знову тягне до нього.

– Невже ти жодного разу не замислювалася про те, що це могла бути помилка? – запитав він.

– Ти про розлучення? Чи про шлюб?

– Хіба ж не очевидно, про що я? Якщо вже стою тут і говорю до тебе.

– Ти довго чекав, щоб про це сказати.

Мора знову розвернулася до автомобіля.

– Ти не одружилася вдруге.

Вона зупинилася. Озирнулася на нього.

– А ти?

– Ні.

– Тоді, гадаю, з нами обома однаково важко жити.

– Ти не встигла про це дізнатися.

Мора засміялася – гіркий, неприємний звук серед білої тиші.

– Це ти завжди був на шляху до аеропорту. Завжди мчав рятувати світ.

– Не я втік від шлюбу.

– Не в мене був роман.

Вона відвернулася й смикнула за дверцята.

– Чорт забирай, можеш зачекати? Послухай мене.

Його рука зімкнулася на її передпліччі, і вона злякалася від того, скільки люті відчула в цьому русі. Пильно подивилася на нього, холодним поглядом, наче кажучи, що він надто далеко зайшов.

Віктор відпустив її руку.

– Пробач. Господи, я не так усе це уявляв.

– А чого ти чекав?

– Що між нами щось лишилося.

«Так воно і є», – подумала вона. Лишилося навіть забагато, саме тому не можна було дозволити цій розмові тривати далі. Мора боялася, що її знову затягне. Уже відчувала, як це відбувається.

– Слухай, – мовив Віктор. – Я в місті всього лиш на кілька днів. Маю завтра зустріч у Гарвардській школі охорони здоров'я, а після цього зовсім вільний. Скоро Різдво, Моро. Я подумав, що можна провести свята разом. Якщо ти вільна.

– А тоді ти знову відлетиш.

– Принаймні можемо хоч трохи надолужити. Ти не можеш взяти кілька вихідних?

– У мене робота, Вікторе. Я не можу просто так її покинути.

Він зиркнув на будівлю і з недовірою засміявся.

– Не знаю, як ти могла обрати таку роботу.

– Темна сторона, пам'ятаєш? Це я.

Чоловік подивився на неї, його голос став ніжніший.

– Ти не змінилася. Аніскільки.

– Ти теж, і саме в цьому проблема.

Вона сіла до автомобіля й захряснула дверцята.

Він постукав у вікно. Мора глянула на нього – він дивився на неї, на віях блищали сніжинки, і вона не мала вибору, окрім як опустити скло й продовжити розмову.

– Коли ми знову зможемо поговорити? – запитав Віктор.

– Я маю їхати.

– Тоді пізніше. Сьогодні.
– Не знаю, коли буду вдома.
– Ну ж бо, Моро. – Він нахилився ближче. М'яко промовив: – Ризикни. Я зупинився в «Колонаді». Потелефонуй мені.

Вона зітхнула:

– Я подумаю.

Чоловік простягнув руку, стиснув її плече. Його запах знову здійняв хвилю теплих спогадів – про ночі, коли вони спали під свіжими простирадлами, переплівши ноги. Про довгі повільні поцілунки з присмаком свіжих лимонів і горілки. Два роки шлюбу лишили по собі незабутні спогади, хороші, так само як і погані, і в цю мить, коли його рука лежала в неї на плечі, хороші переважали.

– Я чекатиму твого дзвінка, – сказав він. Уже вважаючи себе переможцем.

«Невже він вважає, що це так просто? – дивувалася вона, виїжджаючи з паркувального майданчика в напрямку Джамайка-Плейн. – Одна усмішка, один дотик – і все пробачено?»

Колеса раптом повело на крижаній дорозі, Мора вхопилася за кермо, негайно сфокусувавшись на тому, щоб опанувати авто. Вона була така збуджена, що не усвідомлювала, як швидко їде. Задні колеса «Лексуса» повело, прокрутило в пошуках точки опори. Лише вирівнявши автомобіль, Мора дозволила собі видихнути. І знову відчувти люті.

«Спочатку ти розбив мені серце. А тепер ще й мало не вбив».

Ірраціональна думка, але вже як є. Віктор надихав на ірраціональні думки.

Коли Мора зупинилася через дорогу від абатства Грейстоунз, вона почувалася виснаженою. Трохи посиділа всередині, беручи емоції під контроль. «Контроль» – вона жила цим словом. Вийшовши з автомобіля, ставала публічною особою, видимою для преси й правоохоронців. Вони розраховували на її спокій і розсудливість, тож такою вона й буде. Часто вистачало навіть просто такою здаватися.

Вона вийшла й цього разу перейшла дорогу впевнено, не ослизаючись. Уздовж вулиці вишикувалися поліцейські автівки, у своїх фургонах сиділи дві знімальні групи, чекаючи на сенсаційний розвиток подій. Зимове світло вже вицвітало у вечір.

Мора теленькнула у дзвін, і з тіней постала черниця в чорному вбранні. Вона впізнала Мору і впустила її без жодного слова.

У дворі сніг вкрили десятки слідів. Це було зовсім інше місце, не таке, як того ранку, коли Мора вперше ввійшла сюди. Сьогодні подобу спокою порушували пошуки. У вікнах світилися вогні, у галереї чулося відлуння чоловічих голосів. Ступивши до передпокою, Мора відчула запах томатного соусу й сиру – неприємні пахощі, що викликали спогади про пісню й неапетитну лазанью, яку так часто подавали в лікарняному кафетерії, коли вона проходила там студентську практику.

Вона заглянула до їдальні й побачила сестер за мовчазною вечірньою трапезою навколо столу. Побачила, як тремтливі руки підносять виделки до беззубих ротів, як зморщеними підборіддями течуть цівки молока. Більшу частину своїх життів ці жінки провели, самотньо старіючи за стінами. Чи відчував хтось із них жаль за тим, що вони пропустили, як інакше могли б прожити життя, якби просто вийшли за ворота й не повернулися?

Ідучи далі коридором, Мора почула чоловічі голоси, чужі й бентежні в цьому жіночому домі. Двоє копів помахали їй, впізнаючи.

- Привіт, док.
- Щось знайшли? – запитала вона.
- Поки ні. Уже згортаємося на ніч.
- Де Ріццолі?
- Нагорі. У спальнях.

Піднімаючись сходами, Мора побачила ще двох членів пошукової партії: униз спускалися поліцейські кадети, які, схоже, щойно закінчили школу. Юнак із досі поцяткованим прищами обличчям і дівчина з тією маскою відчуженості, яку так часто задля самозбереження вдягали копи-жінки. Упізнавши Мору, обидва з

повагою опустили очі й розступилися, пропускаючи її. Це змусило її відчувати себе старою. Невже вона така страшна, що ці юнаки не бачать живої жінки з її переживаннями? Утім, вона досконало вдавала невразливу, навіть зараз. Ввічливо кивнула, вітаючись, не зупиняючи на них погляду. Усвідомлюючи під час підйому, що вони дивляться на неї.

Вона знайшла Ріццолі в кімнаті сестри Камілли: детектив сиділа на ліжку, згорбившись від втоми.

– Схоже, всі, крім вас, уже йдуть додому, – завважила Мора.

Ріццолі розвернулася до неї. Очі в неї були темні, глибоко запалі, обличчя помережане зморшками виснаження, яких Мора ще не бачила.

– Ми нічого не знайшли. Шукали з самого полудня. Але на те, щоб зазирнути в кожную шафу, в кожную шухляду, потрібен час. А є ще поле й садок на задньому дворі – хтозна, що там під снігом. Вона могла викинути його у сміття кілька днів тому. Могла передати комусь за воротами. Ми можемо цілими днями шукати те, чого тут може й не бути.

– А що про це каже абатиса?

– Я не говорила їй, що саме ми шукаємо.

– Чому?

– Не хочу, щоб вона знала.

– Вона може допомогти.

– Або зробити все можливе, щоб ми його не знайшли. Думаєте, цій єпархії потрібні нові скандали? Думаєте, вона хоче, щоб світ знав, що черниця цього ордену вбила власну дитину?

– Ми не знаємо, чи дитина мертва. Тільки що вона зникла.

– І ви повністю впевнені в тому, що побачили на розтині?

– Так. Камілла була на останньому терміні вагітності. І – ні, я не вірю в непорочне зачаття. – Вона присіла на ліжко поряд із Ріццолі. – Батько може бути ключем до цього нападу. Ми повинні його визначити.

– Так, я саме про це й думала. Батько. Як «отець».

– Отець Брофі?

– Привабливий чоловік. Ви його бачили?

Мора згадала яскраві сині очі, що дивилися на неї над хворим оператором. Згадала, як він вийшов із воріт абатства, наче вбраний у чорне воїн, щоби стати проти тієї вовчої зграї репортерів.

– Він мав неодноразовий доступ сюди, – вела далі Ріццолі. – Він служить тут месу, слухає сповіді. Чи ж є щось інтимніше за те, щоб розповідати свої таємниці у сповідальні?

– Ви маєте на увазі, що секс був добровільний.

– Я просто кажу, що він хлопець нівроку.

– Ми не знаємо, чи вона зайшла в тяж в абатстві. Хіба Камілла не навідувалася до родини в березні?

– Так. Тоді померла її бабуся.

– Час наче підходить. Якщо вона завагітніла в березні, зараз був би дев'ятий місяць. Це могло статися під час її гостин удома.

– Або ж тут, у цих стінах. – Ріццолі цинічно пирхнула. – От тобі й обітниця чистоти.

Вони трохи посиділи мовчки, дивлячись на хрест на стіні. «Скільки ж недоліків у нас, у людей, – подумала Мора. – Якщо Бог є, то чому він ставить для нас такі недосяжні стандарти? Чому вимагає того, чого ми не можемо досягнути?»

– Я колись хотіла стати черницею, – мовила вона вголос.

– Я думала, що ви не віруєте.

– Мені тоді було дев'ять. Я щойно дізналася, що мене в дочерили. Двоюрідний брат випустив kota з мішка, так би мовити, – зі шкоди вибавив те, що несподівано все пояснило. Чому я не схожа на батьків. Чому не було знімків мене немовлям. Я всі вихідні проплакала у своїй кімнаті. – Мора похитала головою. – Бідолашні батьки. Вони не знали, що робити, тож повели мене в кіно, щоб підбадьорити. Ми дивилися «Звуки музики» за сімдесят п'ять центів, бо кіно старе.

Вона трохи помовчала.

– Я вирішила, що Джулі Ендрюс – красуня і що я хочу бути такою, як Марія. В ордені.

– Гей, док. Хочете, відкрию таємницю?

– Яку?

– Я теж хотіла.

Мора подивилася на Джейн.

– Жартуєте.

– Може, я й не здала катехізис. Але хто може опиратися Джулі Ендрюс?

Вони обидві засміялися, але сміх був ніяковий і швидко вщух, поступившись місцем тиші.

– Чому передумали? – запитала Ріццолі. – Щодо ордену.

Мора підвелася, підійшла до вікна. Визирнула на темний двір і сказала:

– Просто переросла. Перестала вірити в те, чого не можна побачити, відчути на запах чи торкнутися. Те, що не можна довести наукою. – Почекала трохи. – І відкрила для себе хлопців.

– О так, хлопці, – засміялася Ріццолі. – Завжди вони.

– Розумієте, це справжня мета життя. З біологічного погляду.

– Секс?

– Розмноження. Цього вимагають наші гени – щоб ми йшли у світ і множилися. Ми вважаємо, що контролюємо своє життя, але весь цей час ми просто раби нашої ДНК, яка наказує нам народжувати дітей.

Мора розвернулась і з подивом побачила, що на віях Ріццолі мерехтять сльози. Вони швидко зникли: детектив змахнула їх рукою.

– Джейн?

– Я просто втомилася. Погано спала.

– І більше нічого?

– А що ще може бути?

Надто швидка відповідь, надто агресивна. Ріццолі сама це зрозуміла й зашарілася.

– Мені треба у ванну, – мовила вона й підвелася, наче бажаючи втекти. Біля дверей зупинилася, озирнулася. – До речі, бачили

книжку на столі? Ту, що Камілла читала. Я пошукала інформацію про неї.

– Про кого?

– Про святу Бригіту Ірландську. Це її біографія. Цікаво, що в усього є свої святі покровителі. Є святий у капелюшників. Свій у наркоманів. Чорт забирай, є навіть покровитель у загублених ключів.

– То чия покровителька Бригіта?

– Новонароджених, – тихо відповіла Ріццолі. – Бригіта – свята новонароджених.

Вона вийшла з кімнати.

Мора подивилася на стіл, де лежала книжка. Лише день тому вона уявляла, як за цим столом сидить Камілла, тихо гортає сторінки, надихається життям молодой ірландки, якій судилося стати святою. Тепер постав інший образ: Камілла не спокійна, а змучена, молиться святій Бригіті за порятунок своєї мертвої дитини. «Благаю, візьми його у свої всепрощенні обійми. Приведи його до світла, він хоч і нехрещений, та невинний. На ньому немає гріха».

Вона розирнулася у порожній кімнаті з новим розумінням. Підлога без жодної плями, запах відбілювача й воску – все набуло нового значення. Чистота – метафора для невинності. Пропаша Камілла відчайдушно намагалася відмити свої гріхи, свою провину. Вона, певно, місяцями усвідомлювала, що носить дитину, сховану серед широких складок її вбрання. Або все ж таки відмовлялася приймати реальність? Заперечувала сама для себе, як вагітні дівчата-підлітки, буває, заперечують власні набряклі животи?

«І що ж ти зробила, коли твоя дитина з'явилася на світ? Запанікувала? Або ж спокійно й холодно позбулася доказу твого гріха?»

Мора почула чоловічі голоси з надвору. Побачила у вікно неясні силуети двох копів, які вийшли з будинку. Вони обидва зупинилися, щільніше вкуталися в пальта, помилювалися снігом, що блискітками падав з нічного неба. Тоді вийшли з двору, і, поки ворота зачинялися за ними, петлі завищали. Мора прислухалася, чи не почує інших

звуків, інших голосів, але було тихо. Лише спокій сніжної ночі. «Так тихо, – подумала вона. – Наче в цій будівлі лишилася тільки я. Забута й самотня».

Вона почула рипіння й відчула подих руху, наче чийсь присутність у кімнаті. Волосинки на шиї раптом стали дибки, вона засміялася:

– Боже, Джейн, не підкрадайтеся так...

Голос згас на середині речення.

Там нікого не було.

Мить Мора не ворушилася, не дихала – просто дивилася на порожнє місце. Пусте повітря, полірована підлога. «Привид» – перша ірраціональна думка, перш ніж логіка повернула собі контроль. Старі дошки в підлозі часто риплять, опалювальні труби стогнуть. То не були кроки, а просто дошки стискалися від холоду. Є цілком розсудливе пояснення того, чому їй здалося, що в кімнаті хтось є.

Однак вона досі відчувала присутність, наче хтось спостерігав за нею.

Тепер волосся на руках теж стало дибки, кожен нерв підняв тривогу. Щось пробіглося над головою, наче пазурі стукали об дерево. Погляд Мори метнувся до стелі. «Тварина? Вона біжить геть від мене».

Вона вийшла з кімнати. Звуки згори майже тонули в панічному стукотінні серця. Але ось – звук віддаляється!

Гуп-гуп-гуп.

Мора побігла за звуком, не зводячи очей зі стелі, так швидко, що мало не стикнулася з Ріццолі, яка щойно вийшла з ванної кімнати.

– Гей, що за поспіх? – запитала детектив.

– Тссс! – Мора вказала на темні балки стелі.

– Що?

– Слухайте.

Вони зачекали, напружено прислухаючись, чи не пролунає новий звук. Та крім калатання власного серця Мора чула лиш тишу.

– Може, ви чули воду в трубах, – припустила Ріццолі. – Я саме змивала.

– То були не труби.

– Що ж тоді ви чули?

Судмедекспертка різко підвела очі до старовинних балок, що йшли вздовж стелі.

– Ось.

Знову дряпання, в дальньому кінці коридору.

Ріццолі подивилася вгору.

– Що це, в біса, таке? Пацюки?

– Ні, – прошепотіла Мора. – Хоч що б це було, воно більше за пацюка.

Вона тихо рушила до місця, звідки пролунав звук, детектив – одразу за нею.

Без попередження щось затарабанило по стелі, рухаючись у той бік, звідки вони прийшли.

– Прямує до іншого крила! – озвалася Ріццолі.

Вона першою побігла вперед, разом вони ввірвались у двері в кінці коридору, Ріццолі клацнула вимикачем. Вони дивилися на порожній коридор. Тут було прохолодно, повітря було сперте й вологе. Крізь відчинені двері було видно закинуті кімнати й моторошні, мов привиди, обриси накритих меблів.

Хай би що втікало до цього крила, нині воно мовчало, нічим не видаючи свого місцезнаходження.

– Ваша команда обшукала це крило? – запитала Мора.

– Ми проглянули всі кімнати.

– А що нагорі? Над цією стелею?

– Просто горище.

– Що ж, горищем щось бігає, – тихо промовила Мора. – І воно достатньо розумне, щоби збагнути, що ми за ним женемося.

Мора й Ріццолі сиділи, зіщулившись, на верхній галереї каплиці, розглядаючи панель червоного дерева, яка, за словами матінки Мері Климент, вела до горища будівлі. Детектив м'яко штовхнула панель –

вона безгучно відкрилася, і жінки пильно вдивлялись у темряву за нею, дослухаючись до звуків. Їхніх облич торкнувся теплий подих. Технічний поверх вловлював тепле повітря, що піднімалося вгору, і вони відчували, як воно ллється в отвір.

Ріццолі посвітила туди ліхтариком. Вони побачили масивне дерево й матовий рожевий колір нещодавно встановленого утеплювача. Підлогою зміїлися електричні дроти.

Джейн перша ступила в отвір. Мора ввімкнула свій ліхтарик і рушила за нею. Там було надто низько, щоб вона могла випростатися на весь зріст, – довелося згинати голову, уникаючи дубових балок по всій стелі. Світло ліхтарів падало широкими арками, вирізало в темряві коло. За цим колом були невидимі, темні землі. Вона відчула, як прискорилося її дихання. Низька стеля й затхле повітря змусили її почуватися похованою заживо.

Вона мало не підстрибнула, відчувши, як щось торкнулось її руки. Ріццолі без жодного слова показала праворуч.

Дерево порипувало під вагою жінок, коли Джейн вела їх крізь тіні.

– Стривайте, – прошепотіла Мора. – Хіба не треба викликати підкріплення?

– Навіщо?

– Для того, що тут ховається.

– Я не кликатиму підкріплення, якщо ми тут усього лиш вистежуємо єнота... – Детектив зупинилася, повела ліхтариком ліворуч, тоді праворуч. – Гадаю, зараз ми над західним крилом, стає тепліше. Вимкніть ліхтарика.

– Що?

– Вимкніть. Хочу дещо перевірити.

Мора нерішуче вимкнула світло. Ріццолі теж.

У раптовій чорноті Мора відчула сильну пульсацію у своїх венах. «Ми не бачимо, що нас оточує. Що може наближатися до нас». Вона кліпнула, намагаючись змусити очі призвичаїтися до темряви. А тоді помітила світло: крізь тріщини в підлозі пробивалися вузькі смужки,

іноді ширші – там, де дошки розійшлися чи отвори на місці сучків розширилися від сухого зимового повітря.

Кроки Ріццолі рипіли здалеку. Її силует раптом припав до підлоги, голова схилилася. Вона посиділа так, тоді тихо засміялася.

– Це все одно що підглядати до хлоп'ячої роздягальні у старшій школі Ревере.

– Куди дивитеся?

– У кімнату Камілли. Ми просто над нею. У підлозі є дірка.

Мора пробралася крізь темряву туди, де зіщулилася детектив. Стала на коліна й зазирнула в отвір.

Вона дивилася просто на стіл Камілли.

Мора випросталася, по спині несподівано пробіг холодок. «Хай би що там було, воно бачило мене в тій кімнаті. Воно спостерігало».

Гуп-гуп-гуп.

Ріццолі розвернулася так швидко, що врізалася в Мору ліктем.

Мора метушливо ввімкнула ліхтарика, промінь смикався по всіх напрямках, полюючи на того – чи те, – що було на горищі разом з ними. Мигцем бачила пухнасте павутиння, масивні балки, що висіли низько над головою. Тут було тепло, несвіже повітря було задушливе, посилювало паніку.

Вони з Ріццолі інстинктивно стали в оборонні пози, спина до спини, Мора відчувала напружені м'язи детектива, чула її швидке дихання, поки вони обидві вглядалися в темряву, шукаючи відблиск погляду, дике обличчя.

Мора так швидко прочесала поглядом територію навколо, що за першим порухом ліхтарика пропустила це. Лише вдруге промінь освітив нерівності на грубих дошках підлоги. Вона придивилася, але не повірила своїм очам.

Ступила крок уперед, із наближенням відчуваючи дедалі більший жах, коли у світлі ліхтарика з'являлися інші такі само обриси поблизу. Стільки їх...

«Боже правий, це ж кладовище. Кладовище мертвих немовлят».

Промінь затремтів. Мора, чия рука завжди міцно тримала скальпеля біля столу для розтинів, не могла стримати тремтіння. Вона зупинилася, світло лилося просто на обличчя. Блакитні очі виблискували, наче скляні камінці. Вона дивилася на них, повільно опановуючи те, що бачила.

А тоді засміялася. Спантиченим хрипким сміхом.

Ріццолі вже була біля неї: світло грало на рожевій шкірі, лялькових вустах, позбавленому життя погляді.

– Що за дурня, – мовила вона. – Це ж бісова лялька.

Мора посвітила на інші предмети поблизу. Побачила гладеньку пластикову шкіру, пухкі кінцівки. На неї дивилися скляні очі.

– Це все ляльки, – сказала жінка. – Їх тут ціла колекція.

– Бачите, як вони викладені рядком? Наче химерні ясла.

– Або ритуал, – тихо додала Мора. Нечестивий ритуал у святому місці.

– Боже. От тепер ви мене лякаєте.

Гуп-гуп-гуп.

Обидві вихором розвернулися, прорізали темряву ліхтариками, та не побачили нічого. Звук був слабший. Хай би що було разом з ними на горищі, тепер воно віддалялося туди, куди не сягало їхнє світло. Мора перелякано завважила, що Ріццолі дістала зброю. Це сталося так швидко, що вона й не помітила коли.

– Навряд чи це тварина, – сказала Мора.

Детектив помовчала й погодила:

– Я теж так думаю.

– Ходімо звідси. Будь ласка.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

ЧАС ПОМСТИ ВЖЕ БЛИЗЬКО...

ТЕСС ГЕРРИТСЕН ГРИШНА

БЕСТСЕЛЕР THE NEW YORK TIMES

